

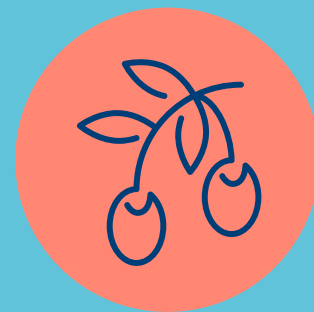

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Ελαιουργός

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

Ελαιουργός

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2022

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Ελαιουργός»

Εκπόνηση μελέτης
Σπυρίδων Δ. Μαραγκάκης

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ: Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου,
Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Αντώνης Αγγελάκης, Ελένη Μόκα

Τυπογραφική επιμέλεια - Διόρθωση
Γεωργία Παπαγεωργίου

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design & Ιωάννα Καλουμένου

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegsevee.gr
www.imegsevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:
Μαραγκάκης Σ. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2022), *Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Ελαιουργός». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5653-07-1

© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	24
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	26
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	27
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	28
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	29
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	30
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	34
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	36
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	38
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	40
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	42
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	44
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	46
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	49
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	55
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	56
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	58
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	60
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	62
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	68
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	72
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	76
	Βιβλιογραφία	79
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	81
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	81
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	82
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	83

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Ο Οδικός Χάρτης που ακολουθεί αφορά στο επάγγελμα του «Ελαιουργού» και έχει στόχο την καταγραφή και παρουσίαση βασικών στρατηγικών προτάσεων και δράσεων, ως αποτέλεσμα των τάσεων και δυναμικών που διαπιστώθηκαν σε συνέχεια βιβλιογραφικής, πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας.

Στα πλαίσια αποτύπωσης και ανάλυσης του επαγγέλματος έχει γίνει καταγραφή, τόσο του θεσμικού πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του ελαιουργού όσο και των τάσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Προκειμένου να διερευνηθούν οι προοπτικές του επαγγέλματος, πραγματοποιήθηκε ανίχνευση του περιβάλλοντος βασισμένη σε επτά άξονες, οι οποίοι αναφέρονται στον Οδικό Χάρτη ως «παράγοντες αλλαγής». Μέσα από την εν λόγω ανάλυση καταγράφηκαν τάσεις και δυναμικές απαραίτητες για την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων για το επάγγελμα του ελαιουργού. Μεταξύ αυτών, καταγράφηκαν ζητήματα που σχετίζονται με την αύξηση του κόστους λειτουργίας των ελαιουργικών επιχειρήσεων, την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης ελαιουργικών επιχειρήσεων, τον καθορισμό της αμοιβής του ελαιουργού με βάση την ποσότητα του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου. Επίσης, αναλύθηκαν ζητήματα αναφορικά με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία, την μεγιστοποίηση του οφέλους από τη χρήση νέων τεχνολογιών με την υιοθέτηση της μεθόδου της κοινής άλεσης, την παροχή κινήτρων για συγχώνευση μικρών ελαιουργείων, αλλά και την υιοθέτηση πολιτικών στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας.

Σε διακριτή ενότητα παρουσιάζονται οι δεξιότητες (βασικές, γενικές, επαγγελματικές, ειδικές επαγγελματικές, κοινωνικές και ψηφιακές δεξιότητες, χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες) που πρέπει να έχει ένας ελαιουργός. Παράλληλα έχει γίνει καταγραφή με βάση την πολυπλοκότητα, την επαναληπτικότητα, την τυποποίηση, τη συνεργασία, τη σύνδεση με τη χρήση μηχανών και εργαλείων, καθώς και του κινδύνου απαξίωσης μέρους αυτών των δεξιοτήτων. Εκτός αυτών, καταγράφονται οι δεξιότητες σε έλλειψη καθώς και εκείνες για τις οποίες απαιτείται άμεση ανάγκη κατάρτισης. Σε συνέχεια παρουσιάζονται τα κύρια ευρήματα της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής και των δεξιοτήτων, τα οποία κατηγοριοποιούνται με βάση την πιθανότητα εμφάνισης τους και των επιπτώσεων που θα έχουν για το επάγγελμα του ελαιουργού, ενώ ακολουθεί και μια συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων.

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των στρατηγικών προτάσεων και δράσεων που προέκυψαν, σε σχέση με τις σημαντικότερες τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο επίπεδα, στο επαγγελματικό – κλαδικό και στο θεσμικό.

Το πρώτο αφορά δράσεις που δύναται να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών / συλλογικών οντοτήτων, όπως:

- η κατάργηση δικαιώματος έκθλιψης και υιοθέτηση νέου μοντέλου τιμολόγησης με βάση τον όγκο του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου,
- η καθολική υιοθέτηση του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου από τους επαγγελματίες του κλάδου,
- η ανάληψη κοινών δράσεων για τη διαχείριση, επεξεργασία και εκμετάλλευση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων και
- η συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σε επίπεδο επεξεργασίας και εκμετάλλευσης ελαιουργικών υποπροϊόντων.

Το δεύτερο, αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι προτάσεις για:

- παροχή κινήτρων για την συγχώνευση και εκσυγχρονισμό ελαιουργικών επιχειρήσεων,
- θεσμοθέτηση ενός φορέα κατάρτισης και εκπαίδευσης στελεχών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του ελαιόλαδου,
- εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά ελαιόλαδου,
- τη δημιουργία ενιαίου "brand name" για το ελληνικό ελαιόλαδο,
- την ίδρυση και λειτουργία ενός φορέα για την προώθηση του ελληνικού ελαιόλαδου και
- τη δημιουργία ενός ευνοϊκότερου φορολογικού πλαισίου.

Συνοπτικά, ο παρών Οδικός Χάρτης ενεργειών για το επάγγελμα του ελαιουργού, περιλαμβάνει συγκεκριμένα βήματα και ενέργειες, τα οποία ως στόχο έχουν την ενίσχυση του επαγγελματία ελαιουργού, ιδιώτη και συνεταιριστή, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και θεσμικού πλαισίου δραστηριοποίησής του, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του και την προσαρμογή του μέσα σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο
παρακολούθησης
αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007–2013 και 2014–2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολουμένων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματιών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματιών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματιών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των Οδικών χαρτών, αναμένεται να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για τα υπό μελέτη επαγγέλματα, όπως η εκπόνηση επαγγελματικών περιγραμμάτων, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου και υλικών, η διαμόρφωση σχημάτων πιστοποίησης κ.ά.

Ο παρών Οδικός Χάρτης, που αφορά στο επάγγελμα του «Ελαιουργού», εκπονήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κ. Μαραγκάκη Σπυρίδωνα υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού χάρτη επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος του «Ελαιουργού».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.ά.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

¹ Παράρτημα I – Βιβλιογραφία

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομόνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομόνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομόνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

² Παράρτημα II – Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης³ (focus group) με εκπροσώπους φορέων και επαγγελματίες του κλάδου. Η πρώτη συνάντηση (Καλαμάτα, 17/09/2021) είχε τέσσερις (4) συνολικά συμμετέχοντες και εστίασε στη διερεύνηση των παραγόντων αλλαγής που αναμένεται να επηρεάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα

έτη. Η δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης, στις 23/09/2021 με την συμμετοχή τεσσάρων (4) ατόμων και επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδεδειγμένη μελέτη υφιστάμενων απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

4.

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνατόιμες αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα το οποίο εξέτασε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παράγοντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κ.ο.κ.).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, από-

λυτα εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα;»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη;»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κ.ο.κ.).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

Οι Οδικοί χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

³ Παράρτημα ΙΙΙ – Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή αρχικά προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από την διερεύνησή του.

Πρώτα εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται επίσης αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και σε φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα, στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1 Περιγραφή επαγγέλματος

Οι γενικές λειτουργίες του επαγγέλματος του «Ελαιουργού» αφορούν στην παραλαβή και επεξεργασία του ελαιόκαρπου, στην αποθήκευση του παραγόμενου ελαιόλαδου και στη διαχείριση και διάθεση των ελαιουργικών αποβλήτων.

Ειδικότερα, ο όρος «Ελαιουργός» αναφέρεται στην πράξη στο επάγγελμα που ασχολείται με την εκτέλεση εργασιών που αφορούν:

- στην παραλαβή του ελαιόκαρπου
- στον έλεγχο των μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά στο ελαιουργείο
- στην καταγραφή της καθαριότητας του περιέκτη
- στην καταγραφή των ειδικών στοιχείων του τελευταίου (παρτίδα, βάρος, τύπος κλπ)
- στην παραλαβή άλλων προϊόντων απαραίτητων για τη μεταποιητική διαδικασία και έλεγχος προμηθειών
- στη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς του ελαιόκαρπου εντός του ελαιουργείου (μεταφορικές ταινίες, σκάφες, φυγοκεντρική αντλία νερού κ.α.)
- στην υποστήριξη των φάσεων επεξεργασίας του ελαιόκαρπου
- στη διαχείριση και διάθεση του συνόλου των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων της παραγωγικής διαδικασίας.

Πηγή: ΕΚΕΠΙΣ (2007–2013), Επαγγελματικό περίγραμμα του «Ελαιουργού – Τεχνίτη Ελαιοποίησης», σσ.5

Συναφές Επαγγελματικό Περίγραμμα (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ):

«Ελαιουργός – Τεχνίτης Ελαιοποίησης»

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

751 – Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

7514 – Συντηρητές φρούτων, λαχανικών και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

10.4 – Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών

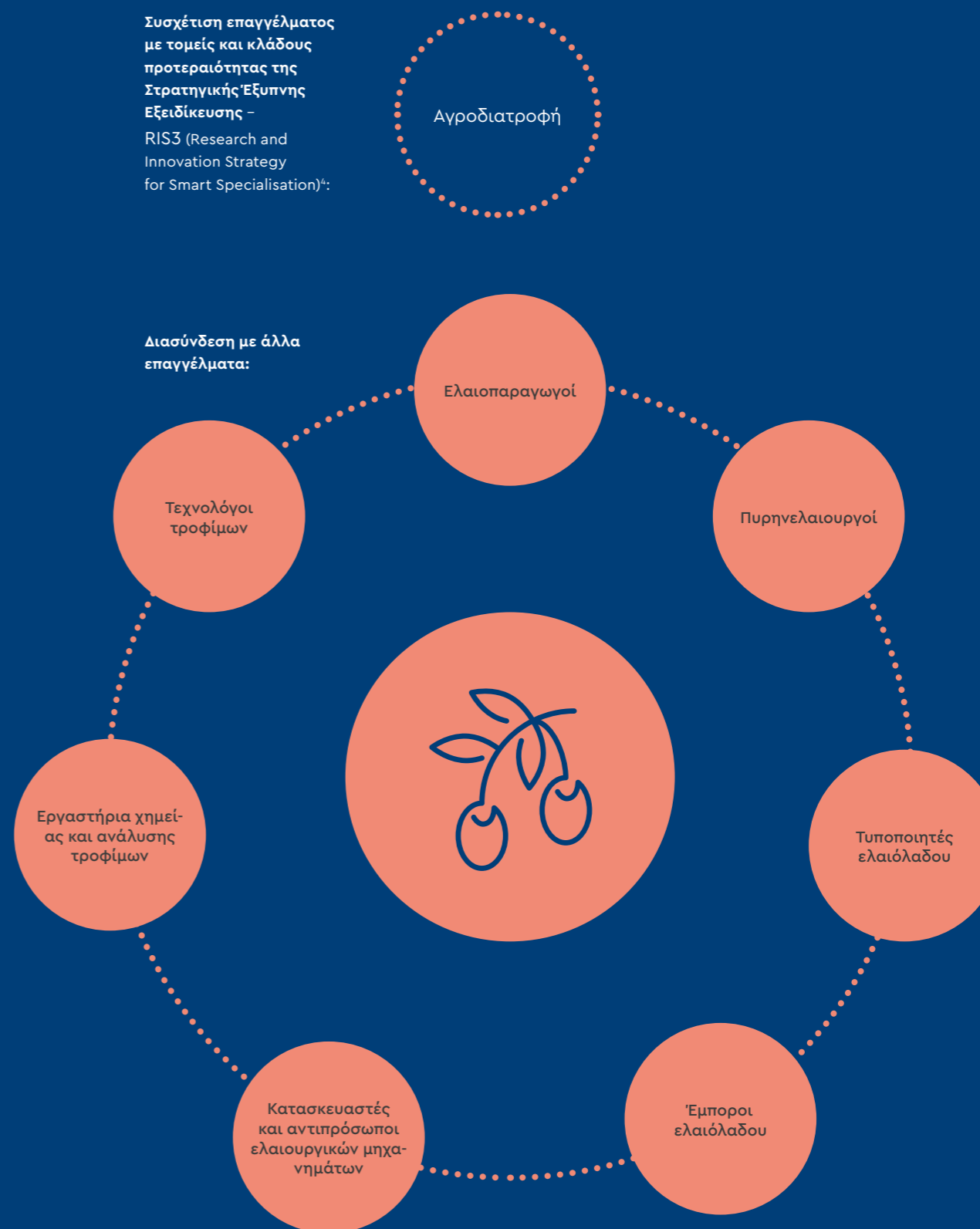
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών

10.41.2 – Παραγωγή φυτικών ελαίων, που διαθέτονται ακατέργαστα

10.41.23 – Παραγωγή ελαιόλαδου, που διαθέτεται ακατέργαστο

10.41.23.02 – Υψηρές εκθλίψεις ελαιόκαρπου και άλλων ελαιούχων σπόρων

Συσχέτιση επαγγέλματος με τομείς και κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3 (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation)⁴:

⁴ Η συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους-τομείς της RIS3, συνεπάγεται ότι υφίστανται δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020.

3.2

Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Για την άσκηση του επαγγέλματος του «Ελαιουργού» δεν απαιτείται η έκδοση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, απαραίτητη όμως είναι η αδειοδότηση του ελαιουργείου. Κρίσιμο σημείο για την εγκατάσταση μιας μονάδας αποτελεί η χωροθέτηση τόσο της ίδιας όσο και των εδαφοδεξαμενών στην περίπτωση ελαιουργείου τριών φάσεων. Ακολουθεί η χορήγηση της απαιτούμενης χρήσης γης, η λήψη των κατάλληλων εγκρίσεων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και η υποβολή ερωτηματολογίου γνωστοποίησης της εγκατάστασης στην αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή. Για την εγκατάσταση της δραστηριότητας απαιτείται η υποβολή γνωστοποίησης εγκατάστασης, η οποία πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στη διαδικτυακή εφαρμογή www.notifybusiness.gov.gr, ενώ η επιχείρηση θα ελεγχθεί εκ των υστέρων από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής για την τήρηση των απαιτούμενων υγειονομικών πρωτοκόλλων.

Σε κάθε περίπτωση ο ελαιουργός αποτελεί ένα από τα επαγγέλματα για την άσκηση του οποίου δεν είναι απαραίτητη η κτήση τίτλου σπουδών. Η πρόσβαση σε αυτό είναι ελεύθερη, όμως η κατοχή συναφούς τίτλου σπουδών, μπορεί να αναδειχθεί σε σημαντικό πλεονέκτημα για την ορθή λειτουργία της επιχείρησης σε όλους τους τομείς.

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

- Υ.Α. 50603/1959 Περί μέτρων ασφαλείας και υγιεινής εις εργοστάσια Ελαιουργίας, Σπορελαιουργίας, Υδρογονώσεως Ελαίων, Πυρηνελαιουργίας και Σαπωνοποιίας
- Υ.Α. 145116/2011: Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Β' 354/08.03.2011)
- Νόμος 3982/2011: Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 143/17.06.2011)
- Νόμος 4014/2011: Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΦΕΚ Α' 209/21.09.2011)

- Εγκύκλιος Α.Π. οικ. 205988/14.12.2011: Διευκρινήσεις επί των θεμάτων που τίγονται στο άρθρο 12 του Νόμου 4014/2011, σχετικά με την άδεια διάθεσης λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων.
- Υ.Α. 1958: Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν.4014/21.09.2011 (ΦΕΚ Α' 209/2011 (ΦΕΚ Β' 21/13.01.2012)
- Υ.Α. Φ.15/4187/266: Καθορισμός Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), κατά κλάδο δραστηριότητας, στην Άδεια Εγκατάστασης – Λειτουργίας, για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν.3982/11 και κατατάσσονται στην Β Κατηγορία του Άρθρου 1 του Ν.4014/11 (ΦΕΚ Β' 1275/11.04.2012)
- Αρ. Πρωτ. οικ. 214245/12.11.2012 «Γενικές κατευθύνσεις εφαρμογής του όρου Ε3 της με α.π. φ.15/4178/266 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1275/Β/11.4.2012) όσον αφορά εγκατάσταση εδαφοδεξαμενών εκτός γηπέδου ελαιουργείων».
- Υ.Α. 127402/1487/Φ15: Τροποποίηση της υπ' αρ. Φ. 15/4187/266/2012 (Β' 1275) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Καθορισμός Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), κατά κλάδο δραστηριότητας στην Άδεια Εγκατάστασης – Λειτουργίας, για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν.3982/2011 και κατατάσσονται στην Β' κατηγορία του Άρθρου 1 του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ Β' 3924/07.12.2016)
- Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ.15/4187/266/2012 (Β' 1275) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β' 4333/12.12.2017)
- Υ.Α.64618/856/Φ15: Τροποποίηση της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας οικ. 483/35/Φ.15/2012 (Β' 158) «Καθορισμός τύπου, δικαιολογητικών και διαδικασίας για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των μεταποιητικών δραστηριοτήτων του ν.3982/2011 (ΦΕΚ Α' 143) την τροποποίηση και την ανανέωση των αδειών και την προθεσμία για μεταφορά ή τεχνική ανασυγκρότηση (ΦΕΚ Β' 2278/15.06.2018)

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Οδηγία του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για τα επικίνδυνα απόβλητα (91/689/ΕΟΚ)
- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 1991 σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιόλαδων και των πυρηνελαιών καθώς και τις μεθόδους προσδιορισμού (ΕΕ L248 της 5.9.1991, σ.1)
- Οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων
- 2000/532/ΕΚ: Απόφαση της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2000, για αντικατάσταση της απόφασης 94/3/ΕΚ για τη θέσπιση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης 94/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα επικίνδυνα απόβλητα [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2000) 1147] (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1918/2006 της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2006 για το άνοιγμα και τη διαχείριση δασμολογικής ποσόστωσης για το ελαιόλαδο καταγωγής Τυνησίας
- Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2021 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 611/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα προγράμματα στήριξης του τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1333/2013 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1709/2003, (ΕΚ) αριθ. 1345/2005, (ΕΚ) αριθ. 972/2006, (ΕΚ) αριθ. 341/2007, (ΕΚ) αριθ. 1454/2007, (ΕΚ) αριθ. 826/2008, (ΕΚ) αριθ. 1296/2008, (ΕΚ) αριθ. 1130/2009, (ΕΕ) αριθ. 1272/2009 και (ΕΕ) αριθ. 479/2010 όσον αφορά τις υποχρεώσεις κοινοποίησης στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 615/2014 της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2014 για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα προγράμματα εργασίας για τη στήριξη των τομέων του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών

3.3 Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ελαιουργών (ΠΑ.Σ.ΕΛ.)
- Παμμασηνιακός Σύνδεσμος Ελαιοτριβέων
- Σύλλογος Ελαιοτριβέων Αιγιάλειας
- Σύλλογος Ελαιοτριβέων Κέρκυρας
- Σύλλογος Ελαιοτριβέων Νομού Ηλείας
- Σύλλογος Ιδιοκτητών Ελαιοτριβείων Βόλου
- Σύλλογος Ιδιοκτητών Ελαιουργείων Νομού Χανίων
- Σύνδεσμος Ελαιοτριβείων Λέσβου
- Σύνδεσμος Ελαιουργών Νομού Ηρακλείου

Άλλοι επαγγελματικοί φορείς που δραστηριοποιούνται ευρύτερα τον κλάδο του ελαιόλαδου είναι οι εξής:

- Ελαιουργική – Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Ελαιοπαραγωγών Συν.Π.Ε.
- Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου (ΕΔΟΕ)
- Νέα Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ)
- Σύνδεσμος Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Επιχειρήσεων Ελλάδος (Σ.Α.Σ.Ο.Ε.Ε.)
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποιήσεως Ελαιολάδου (ΣΕΒΙΤΕΛ)
- Σύνδεσμος Πυρηνελαιουργών Ελλάδος (ΣΠΕΛ)

Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (International Olive Council)

3.4 Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	6.292	5.906	6.422

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
751 – Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	55.682	54.751	52.140

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελμάτων όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Ποσοστό αυτοαπασχόλησης		
	2016	2017	2018
751– Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	27,40%	28,30%	21,83%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθούμενα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	1.895	1.948	6. 1.892 838

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	1.231,101	1.302,249	1.297,117

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας

Η εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων που σχετίζονται με το επάγγελμα καταγράφει σημαντικές αυξομειώσεις από έτος σε έτος, καθώς ο όγκος και η αξία των εξαγωγών αποτελούν συνάρτηση της παραγόμενης ποσότητας και ποιότητας ελαιόκαρπου και κατ' επέκταση και ελαιόλαδου. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.⁶⁻⁷, το ύψος των εξαγωγών για το 2020 ανήλθε σε 493,703 εκατ. ευρώ με την αντίστοιχη ποσότητα να υπολογίζεται σε 174,976 εκατ. κιλά, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 40,14% σε όρους αξιών και 66,93% σε όρους ποσοτήτων, συγκριτικά με το 2019.

Αθροιστικά, το 2020 πραγματοποιήθηκαν εξαγωγές σε 95 χώρες, με τη μέση τιμή να υπολογίζεται σε 2,82 ευρώ και το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών σε όρους ποσοτήτων να κατευθύνεται στην Ιταλία (68,70%), ενώ ακολούθησαν η Γερμανία (8,34%) και οι Η.Π.Α. (5,22%).

6 ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Εισαγωγές-Αφίξεις, Εξαγωγές-Αποστολές κατά χώρα και τετραψήφιο επίπεδο Διεθνούς Ταξινόμησης Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN4). Διαθέσιμο στο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2020-M12>

7 Αφορά τον τετραψήφιο κωδικό της Διεθνούς Ταξινόμησης Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN4) 1509: Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές με τη χρήση μηχανικών ή φυσικών μέσων υπό συνθήκες που δεν προκαλούν αλλοίωση του ελαίου, έστω και εξευγενισμένα, αλλά χημικά μη μετασχηματισμένα.

3.6 Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	8.586	8.677	8.544

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	49.526	56.387	56.156

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
10.41 – Παραγωγή ελαίων και λιπών	48.300,4	52.929,4	Μη διαθέσιμα στοιχεία

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος	Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα
<p>Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του 	<p>Η τεχνολογική πρόοδος και η εξέλιξη των ελαιοϋργικών μηχανημάτων έχει συντελέσει στην παραγωγή υψηλής ποιότητας ελαιόλαδου, χωρίς να αλλοιώνεται η ποιότητα, η γεύση και το χρώμα του στην παραγωγική διαδικασία.</p> <p>Για την παραγωγή ενός σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος απαραίτητη είναι αφενός η εγκατάσταση σύγχρονων μηχανημάτων σε όλα τα στάδια της παραγωγής (πλύση, σύνθλιψη, μάλαξη, διαχωρισμός, διαύγαση), όπως και αφετέρου ο ορθός χειρισμός αυτών. Συνεπώς, η εκπαίδευση των ελαιοϋργών αποτελεί προϋπόθεση για την βελτίωση του παραγόμενου προϊόντος και για την ποιοτική αναβάθμιση του ελληνικού ελαιόλαδου.</p>
<p>Καινοτομία διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού 	<p>Η εισαγωγή σύγχρονων μηχανημάτων στην παραγωγική διαδικασία απαιτεί σημαντικά κεφάλαια, λόγω του υψηλού κόστους απόκτησης τους. Η υπερηχητική μάλαξη ελαιόλαδου, ο εναλλάκτης θερμότητας, το σύστημα συντήρησης αζώτου είναι μέρος των σύγχρονων τεχνολογιών, ωστόσο για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης της λειτουργίας τους, απαιτείται η κατάλληλη τεχνονγνωσία. Σε επίπεδο χώρας, λίγα ελαιουργεία έχουν την δυνατότητα να υιοθετούν διαρκώς νέες τεχνολογίες, καθώς η απόσβεση του εξοπλισμού απαιτεί μεγάλες ποσότητες ελαιόκαρπου προς επεξεργασία και σημαντικό χρόνο, με δεδομένο το περιορισμένο χρονικό διάστημα της ελαιοκομικής περιόδου κάθε έτους.</p>

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης

Σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας ένα μικρό ποσοστό των ελαιοϋργείων της χώρας έχει εισαγάγει διαφοροποιημένες μεθόδους σε επίπεδο οργάνωσης της παραγωγής, με στόχο την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τη βελτιστοποίηση του οικονομικού αποτελέσματος:

- Κοινή άλεση, με προηγούμενη λήψη ελαιοπεριεκτικότητας και ποιοτικής ανάλυσης ελαιόκαρπου.
- Μεταφορά του ελαιοκάρπου αποκλειστικά με αεριζόμενα τελάρα για τη βελτίωση των συνθηκών αποθήκευσης και μεταφοράς της πρώτης ύλης.
- Εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας με επεξεργασία μέρους των υποπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας.

Καινοτομία marketing

- εισαγωγή νέας μεθόδου marketing (προβολής/ διαφήμισης) που περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στο σχεδιασμό των προϊόντων ή τη συσκευασία τους, την τοποθέτηση, την προώθηση ή την τιμολόγησή τους

Η συρρίκνωση του οικονομικού αποτελέσματος των ελαιοϋργείων κυρίως σε περιόδους μειωμένης ή χαμηλής ποιότητας ελαιοπαραγωγής, έχει οδηγήσει ένα μικρό αριθμό επιχειρήσεων του κλάδου να εισαγάγουν καινοτόμες πρακτικές ως προς την τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους, προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η τιμολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση την ποσότητα του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου (ελαιοϋργεία σε Κόρινθο, Χανιά κ.α.), σε αντίθεση με την πλειοψηφία των επιχειρήσεων του κλάδου που αμείβεται σε προϊόν (ελαιόλαδο) με ευμετάβλητη και ακαθόριστη τιμή.

4. Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

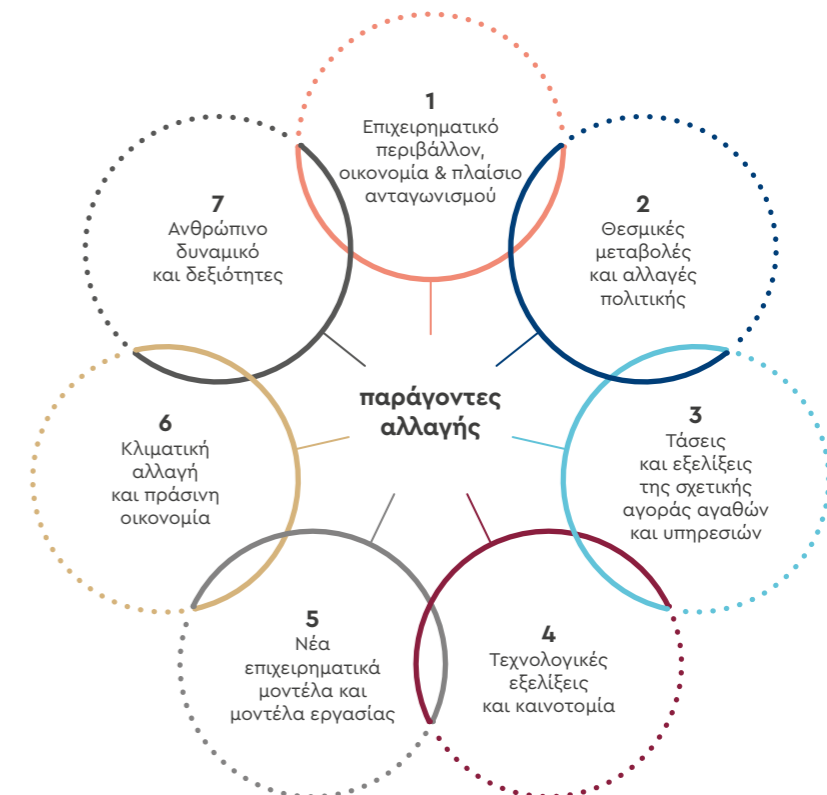
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1 Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος /κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση κόστους λειτουργίας ελαιουργικών επιχειρήσεων

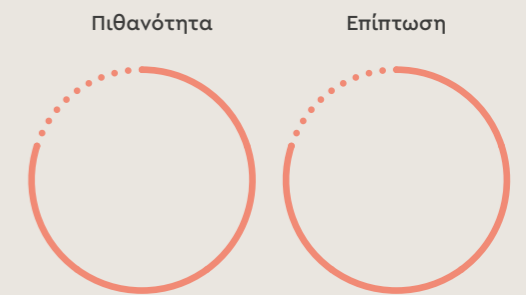

Αναλυτική περιγραφή:
Μεταβολές σε βασικά κέντρα κόστους, αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους για τη βιωσιμότητα ενός ελαιουργείου. Πιθανές αυξήσεις στα τιμολόγια του ηλεκτρικού ρεύματος, αποτελούν τροχοπέδη όχι μόνο για την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών αλλά και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου, καθώς ένα σημαντικό μέρος του μηχανολογικού εξοπλισμού των ελαιουργείων προϋποθέτει τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Κίνδυνο για τη βιωσιμότητα ενός ελαιουργείου αποτελεί – εκτός από τις επερχόμενες αυξήσεις για ηλεκτρική ενέργεια – και το πρόσθετο κόστος που προκύπτει σε κάποιες διαδικασίες για την παραλαβή και μεταφορά του υγρού ελαιοπυρήνα, γεγονός το οποίο επιβαρύνει ακόμη περισσότερο το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων του κλάδου. Παράλληλα, οι πληθωριστικές τάσεις που καταγράφονται σε επίπεδο οικονομίας, θα συντελέσουν στην αύξηση του κόστους λειτουργίας, γεγονός που ενδεχομένως να συνοδευτεί από την μετακύλιση μέρους των αυξήσεων προς τους ελαιοπαραγωγούς, προκειμένου να μη κινδυνεύσει η βιωσιμότητα των ελαιουργικών επιχειρήσεων.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αύξηση τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας, πληθωρισμός, μεταφορά υγρού ελαιοπυρήνα, λειτουργικά έξοδα, κέντρα κόστους

Δυσκολία πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης (τράπεζες)

Αναλυτική περιγραφή:
Η ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία αλλά και για την επέκταση των δραστηριοτήτων μέσω της διαχείρισης και επεξεργασίας μέρους των ελαιουργικών υποπροϊόντων από τα ίδια τα ελαιουργεία, απαιτεί σημαντικά κεφάλαια και η άντληση μέρους αυτών από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αποτελεί προϋπόθεση για την υλοποίηση τους. Η εξάρτηση του οικονομικού αποτελέσματος των ελαιουργείων από εξωγενείς παράγοντες, όπως οι κλιματολογικές συνθήκες, η ποιότητα και η ένταση της καλλιεργητικής φροντίδας των ελαιώνων από τους ελαιοπαραγωγούς, το μέγεθος της διεθνούς παραγωγής ελαιόλαδου και η ευμετάβλητη τιμή του αποτελούν μερικές από τις αιτίες που αρκετές επιχειρήσεις του κλάδου αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση σε χρηματοδοτικά τραπεζικά προϊόντα, γεγονός που αποτελεί εμπόδιο για την αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδότηση, τράπεζες, εμπόδια χορήγησης δανείων

4.2 Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

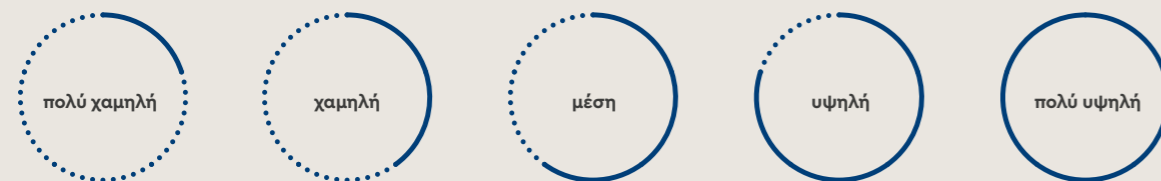
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

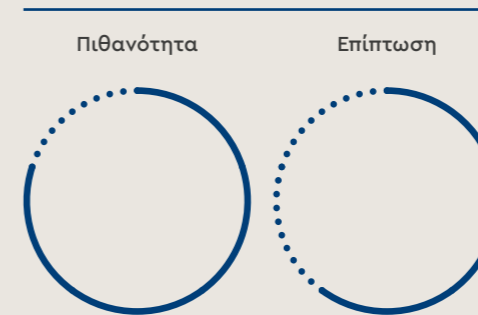
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης ελαιουργικών επιχειρήσεων

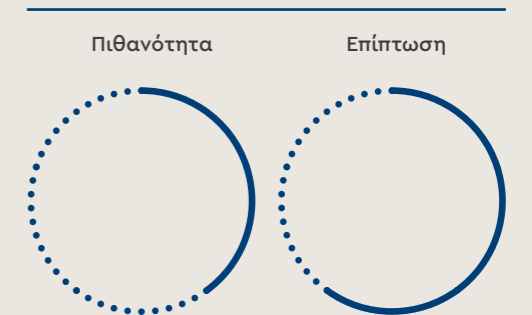
Αναλυτική περιγραφή:

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ελαιουργείων αποτελεί ένα σύνθετο πλέγμα νομοθετημάτων, η πλειοψηφία των οποίων σχετίζεται με τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς ως προς τη διαχείριση και διάθεση των αποβλήτων καθώς και ως προς τη διαδικασία χωροθέτησης, εγκατάστασης και αδειοδότησης νέων επιχειρήσεων. Η ελληνική νομοθεσία έχει ενσωματώσει μια σειρά κοινοτικών οδηγιών και κανονισμών, οι οποίες τροποποιούνται με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών, με γνώμονα πάντοτε την προστασία του περιβάλλοντος και την υιοθέτηση πολιτικών κυκλικής οικονομίας. Η απλοποίηση και η επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης μιας ελαιουργικής επιχείρησης, θα είχε θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του κλάδου καθώς θα ενίσχυε την υλοποίηση επενδύσεων. Η ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού και κυριότερα των Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ) θα συντελούσε στην επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης καθώς θα ορίζονταν γεωγραφικές περιοχές υποδοχής ελαιουργικών επιχειρήσεων.

Χρόνος εκδήλωσης: 5+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: αδειοδότηση, διαχείριση αποβλήτων, γραφειοκρατία, μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο, περιορισμός αποβλήτων, χωροθέτηση ελαιουργείων

Τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου Ε.Ε. σχετικά τη νομοθεσία που διέπει την ασφάλεια τροφίμων και την προστασία του περιβάλλοντος

Αναλυτική περιγραφή:

Η χωροθέτηση και η λειτουργία των ελαιουργικών επιχειρήσεων θα πρέπει να είναι εναρμονισμένη με το αυστηρό πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανονισμών. Η ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική βασίζεται στις αρχές της προφύλαξης, της πρόληψης και της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Συνεπώς, οποιαδήποτε τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου της Ε.Ε. σε θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση και διάθεση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων απαιτεί την άμεση υιοθέτηση της από της επιχειρήσεις του κλάδου. Αντίστοιχα, προσαρμογή απαιτείται και σε τυχόν τροποποιήσεις της νομοθεσίας σε θέματα ασφάλειας τροφίμων, καθώς το ελαιουργείο αποτελεί μια μεταποιητική μονάδα επεξεργασίας και παραγωγής τροφίμων και απαιτεί την τήρηση αυστηρών υγειονομικών πρωτοκόλλων. Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρήσεις του κλάδου που χαρακτηρίζονται από προσαρμοστικότητα και τυχόν αλλαγές, δεν αναμένεται να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό τη λειτουργία τους.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ασφάλεια τροφίμων, προστασία περιβάλλοντος, διαχείριση ελαιουργικών υποπροϊόντων, τήρηση κανόνων, υγειονομικό πρωτόκολλο

4.3 Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κ.ο.κ.)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

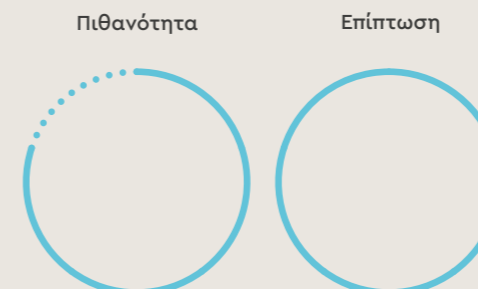
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Καθορισμός αμοιβής ελαιουργού με βάση την ποσότητα του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου

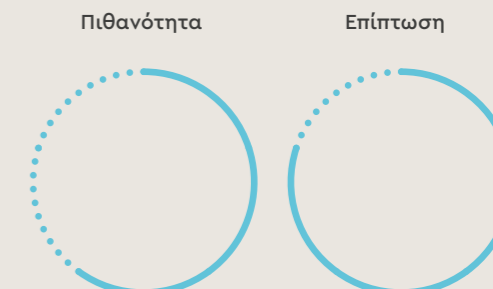
Αναλυτική περιγραφή:

Η ιδιαιτερότητα του επαγγέλματος του ελαιουργού έγκειται στο γεγονός ότι η πρόσδοδος της πλειονότητας των επιχειρήσεων του κλάδου, εκφράζεται σε είδος και ειδικότερα προέρχεται από το δικαίωμα έκθλιψης, το οποίο αφορά ποσοστό επί του παραγόμενου προϊόντος. Σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η τιμή πώλησης του ελαιόλαδου καθορίζεται από εξωγενείς παράγοντες, ο επαγγελματίας ελαιουργός εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τρίτους, ως προς το ύψος των εσόδων που τελικά θα επιτύχει, με συνέπεια σε πολλές περιπτώσεις να αδυνατεί να καλύψει τα λειτουργικά του έξοδα. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του μοντέλου της τιμολόγησης με βάση την ποσότητα του προς επεξεργασία καρπού, ενδεχομένως με μία αντιστρόφως προοδευτική κλίμακα τιμών (μεγαλύτερη ποσότητα προς επεξεργασία ελαιόκαρπου θα αντιστοιχεί σε μικρότερη χρέωση ανά τόνο), θα συντελούσε στην εξασφάλιση ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για τις επιχειρήσεις του κλάδου, ανάλογα με το βαθμό απασχόλησης κεφαλαίου και εργασίας, γεγονός που θα συντελούσε στην εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των ελαιουργικών επιχειρήσεων.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ποσότητα προς επεξεργασία ελαιόκαρπου, δικαίωμα έκθλιψης, νεκρό σημείο, τιμολόγηση

Πιστοποίηση παραγωγικής διαδικασίας για την παραγωγή ΠΟΠ/ΠΓΕ και βιολογικού ελαιόλαδου

Αναλυτική περιγραφή:

Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες των ελαιοπαραγωγικών περιοχών της χώρας, ευνοούν την παραγωγή υψηλής ποιότητας ελαιόκαρπου, με προϋπόθεση την ορθή εφαρμογή καλλιεργητικών μεθόδων και την συστηματική χρήση δολωματικών ψεκασμών δακοκτονίας. Η αυξανόμενη ζήτηση, εντός και εκτός συνόρων, για βιολογικό ελαιόλαδο, ελαιόλαδο ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) ή/και ΠΓΕ (Προστασία Γεωγραφικής Ένδειξης), πέραν της απαιτούμενης καλλιεργητικής φροντίδας και των κατάλληλων πιστοποιήσεων σε επίπεδο πρωτογενούς παραγωγής, προϋποθέτει τη λειτουργία πιστοποιημένων ελαιουργικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα, τα ελαιουργεία θα πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες πιστοποιήσεις για την επεξεργασία και παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών, γεγονός το οποίο προϋποθέτει την εφαρμογή αυστηρών κανόνων και διαδικασιών, σε κάθε στάδιο της παραγωγής. Σε κάθε περίπτωση, σημαντικός αριθμός των επιχειρήσεων του κλάδου προσαρμόζονται στις νέες απαιτήσεις, προκειμένου να ευνοηθούν από την ενισχυμένη προστιθέμενη αξία του παραγόμενου προϊόντος.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ΠΟΠ/ΠΓΕ ελαιόλαδο, βιολογικό ελαιόλαδο, πιστοποίηση, τήρηση κανόνων και διαδικασιών

4.4 Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

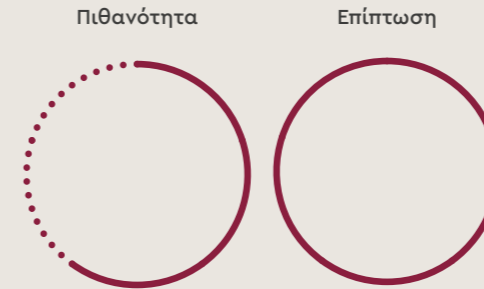
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Μεγιστοποίηση του οφέλους από τη χρήση των νέων τεχνολογιών με την υιοθέτηση της μεθόδου της κοινής άλεσης

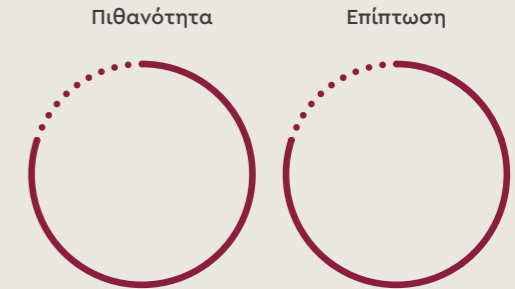
Αναλυτική περιγραφή:

Για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης των σύγχρονων ελαιουργικών μηχανημάτων, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επεξεργασία μιας ελάχιστης ποσότητας ελαιόκαρπου. Σε πολλές περιπτώσεις, η επιθυμία μικρών ελαιοπαραγωγών για διακριτή επεξεργασία της παραγωγής τους, έχει ως συνέπεια την αύξηση του κόστους λειτουργίας των ελαιουργείων, σε όρους ενέργειας και απασχόλησης και τη μείωση της απόδοσης των μηχανημάτων, γεγονός που πολλές φορές αποτυπώνεται και στην ποιότητα του τελικού προϊόντος. Με δεδομένο το μικρό κλήρο που χαρακτηρίζει τις περισσότερες ελαιοπαραγωγικές περιοχές της χώρας, η υιοθέτηση της μεθόδου της κοινής άλεσης υπό προϋποθέσεις (λήψη δείγματος για την εξέταση της ελαιοπεριεκτικότητας και της ποιότητας του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου) θα συντελούσε μεταξύ άλλων: α) στη μεγιστοποίηση της απόδοσης των σύγχρονων ελαιουργικών μηχανημάτων, β) στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας μέσω της ελαχιστοποίησης του κόστους παραγωγής και του χρόνου της παραγωγικής διαδικασίας, γ) στην ελαχιστοποίηση των ελαιουργικών αποβλήτων γεγονός που θα συντελούσε και στην ευκολότερη επεξεργασία τους.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κοινή άλεση, ποσότητα ελαιόκαρπου, μεγιστοποίηση απόδοσης, ελαχιστοποίηση κόστους, οικονομίες κλίμακας

Εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία

Αναλυτική περιγραφή:

Η τεχνολογία που εφαρμόζει ένα ελαιουργείο αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, τον όγκο και το είδος των ελαιουργικών υποπροϊόντων και το κόστος παραγωγής. Η δυναμική που καταγράφεται στον τομέα των ελαιουργικών μηχανημάτων είναι εντυπωσιακή, όμως η υιοθέτηση και η μεγιστοποίηση του οφέλους από τη χρήση τους, απαιτεί, εκτός από σημαντικά κεφάλαια, και την κατάλληλη τεχνογνωσία. Ο βαθμός υιοθέτησης νέων τεχνολογιών όπως η υπερηχητική μάλαξη ελαιόλαδου, το σύστημα συντήρησης αζώτου κ.α., δεν είναι εφάμιλλος των επιχειρήσεων άλλων ελαιοπαραγωγών χωρών, όπως η Ιταλία και η Ισπανία, στις οποίες λόγω του μεγάλου όγκου της παραγωγής, η απόσβεση τέτοιων επενδύσεων είναι σημαντικά ταχύτερη. Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε κάθε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, από το στάδιο της αποφύλλωσης μέχρι και την αποθήκευση του τελικού προϊόντος.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: νέες τεχνολογίες, υπερηχητική μάλαξη ελαιόλαδου, εναλλάκτης θερμότητας, σύστημα συντήρησης αζώτου, βελτίωση ποιότητας, αύξηση απόδοσης, μείωση κόστους παραγωγής

4.5 Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

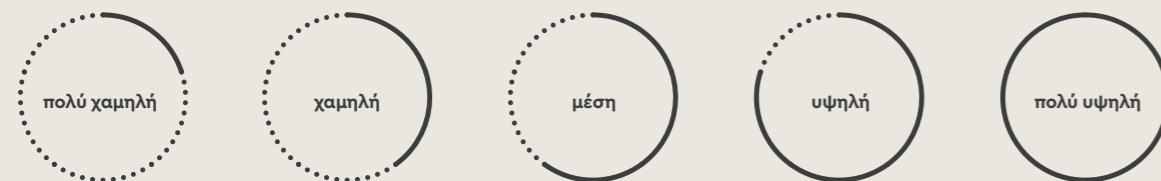
Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

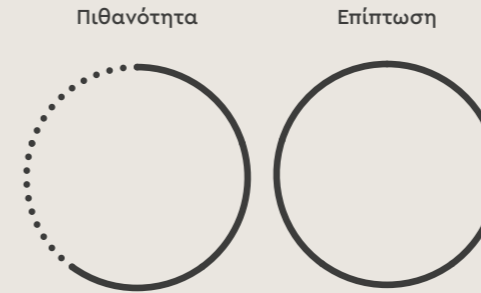
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Παροχή κινήτρων για συγχώνευση μικρών ελαιουργείων

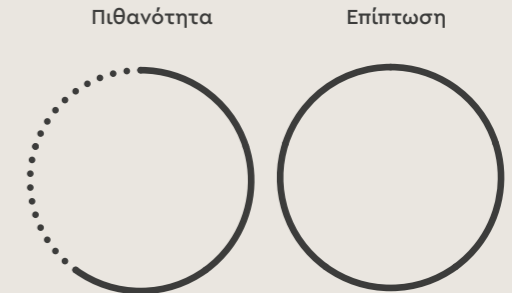
Αναλυτική περιγραφή:

Η παραγωγική δυναμικότητα των ελαιουργικών επιχειρήσεων της χώρας κρίνεται ως πολλαπλάσια της απαιτούμενης για την επεξεργασία της συνολικά παραγόμενης ποσότητας ελαιόκαρπου, με συνέπεια το χαμηλό βαθμό απασχόλησης του μηχανολογικού εξοπλισμού. Ο χαμηλός βαθμός απασχόλησης έχει αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα επιχειρήσεων του κλάδου, καθώς αυξάνει τα μεταβλητά έξοδα (ηλεκτρική ενέργεια, κόστος μισθοδοσίας κ.α.) και επηρεάζει σημαντικά τις προοπτικές βιωσιμότητας μιας μονάδας. Το ενδεχόμενο συγχώνευσης ελαιουργείων σε περιοχές με μειωμένη παραγωγή θα συντελούσε στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των νέων νομικών οντοτήτων που θα προκύψουν, στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας, στην εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας τους και στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την καθετοποίηση μέρος των λειτουργιών που σχετίζονται με τη διαχείριση και επεξεργασία των ελαιουργικών υποπροϊόντων και υπολειμμάτων.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: συγχώνευση, οικονομίες κλίμακας, βαθμός απασχόλησης, παραγωγικότητα

Θεσμοθέτηση φορέα επαγγελματικής κατάρτισης στελεχών ελαιουργικού κλάδου

Αναλυτική περιγραφή:

Η έλλειψη κατάρτισης και συστηματικής ενημέρωσης των επαγγελματιών του κλάδου για θέματα που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες, τη διαχείριση των ελαιουργικών υποπροϊόντων, την περιβαλλοντική νομοθεσία, τις διαδικασίες αδειοδότησης, τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες αλλά και θέματα οργάνωσης και λειτουργίας μιας επιχείρησης, αποτελεί έναν από τους βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες ανάπτυξης του κλάδου. Με δεδομένο ότι η πλειονότητα των ελαιουργών έχει αναπτύξει τις γνώσεις και τις δεξιότητές του εμπειρικά και η παρακολούθηση των νέων τεχνολογιών βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στους αντιπροσώπους των ελαιουργικών μηχανημάτων με τους οποίους συνεργάζεται, η θεσμοθέτηση ενός φορέα επαγγελματικής κατάρτισης στελεχών του ελαιουργικών κλάδου σε μια σειρά από θεματικές ενότητες, θα συντελούσε καθοριστικά στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος όχι μόνο των ελαιουργών, αλλά του συνόλου των επαγγελματιών που σχετίζονται με το ελαιόλαδο, ενισχύοντας κατά αυτόν τον τρόπο την προστιθέμενη αξία του ελληνικού ελαιόλαδου.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: εκπαίδευση, κατάρτιση, φορέας επαγγελματικής κατάρτισης, γνώσεις, δεξιότητες

4.6 Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και πράσινων προτύπων τα επόμενη έτη

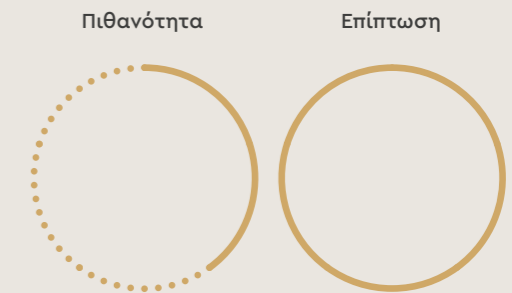
Αναλυτική περιγραφή:

Η επεξεργασία των υγρών αποβλήτων μιας ελαιουργικής επιχείρησης δύναται να οδηγήσει σε αύξηση των προσόδων μέσα από την υιοθέτηση πολιτικών πράσινης και κυκλικής οικονομίας. Το μέγεθος της πλειονότητας των επιχειρήσεων του κλάδου δεν επιτρέπει την ανάληψη τέτοιων πρωτοβουλιών, καθώς δεν είναι δυνατή η απόσβεση των επενδύσεων. Η καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας θα βοηθούσε στην ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών, στη δημιουργία συλλογικών φορέων διαχείρισης αποβλήτων αλλά και σε καθετοποίηση των διαδικασιών μεγαλύτερων μονάδων. Παράλληλα, η κατάρτιση των στελεχών του κλάδου σε θέματα κυκλικής οικονομίας θα συντελούσε προς αυτή την κατεύθυνση, όπως και η συνεργασία επιχειρήσεων του κλάδου με ερευνητικούς φορείς για την ανάπτυξη νέων μεθόδων επεξεργασίας και εκμετάλλευσης των ελαιουργικών υποπροϊόντων. Η επαναχρησιμοποίηση και εκμετάλλευση των υποπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας μπορεί να οδηγήσει στην επίλυση μιας σειράς θεμάτων που σχετίζονται με τη διάθεση και διαχείριση των υποπροϊόντων των ελαιουργείων, λόγω αυστηρών περιβαλλοντικών εθνικών και κοινοτικών περιορισμών.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κυκλική οικονομία, πράσινη ανάπτυξη, συνεργασία, διαχείριση υποπροϊόντων

Καθετοποίηση παραγωγικής διαδικασίας ελαιουργικών μονάδων

Αναλυτική περιγραφή:

Η καθετοποίηση της παραγωγής και η ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, δύναται να ενισχύσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των ελαιουργών, σε συνδυασμό με τη βελτιστοποίηση της ποιότητας του τελικού προϊόντος. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί ενδεχομένως η συνένωση νομικών οντοτήτων, καθώς για την υιοθέτηση καθετοποιημένων υπηρεσιών απαιτούνται σημαντικά κεφάλαια αλλά και η κατάλληλη τεχνογνωσία, η οποία είναι δύσκολο να αποκτηθεί και να αξιοποιηθεί σε επίπεδο μιας πολύ μικρής επιχείρησης. Η καθετοποίηση αφορά τον τομέα της διαχείρισης των υγρών υποπροϊόντων, κυρίως για επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τη μέθοδο της φυγοκέντρισης δύο φάσεων, για την επεξεργασία και εκμετάλλευση του υγρού ελαιοπυρήνα από τις ίδιες.

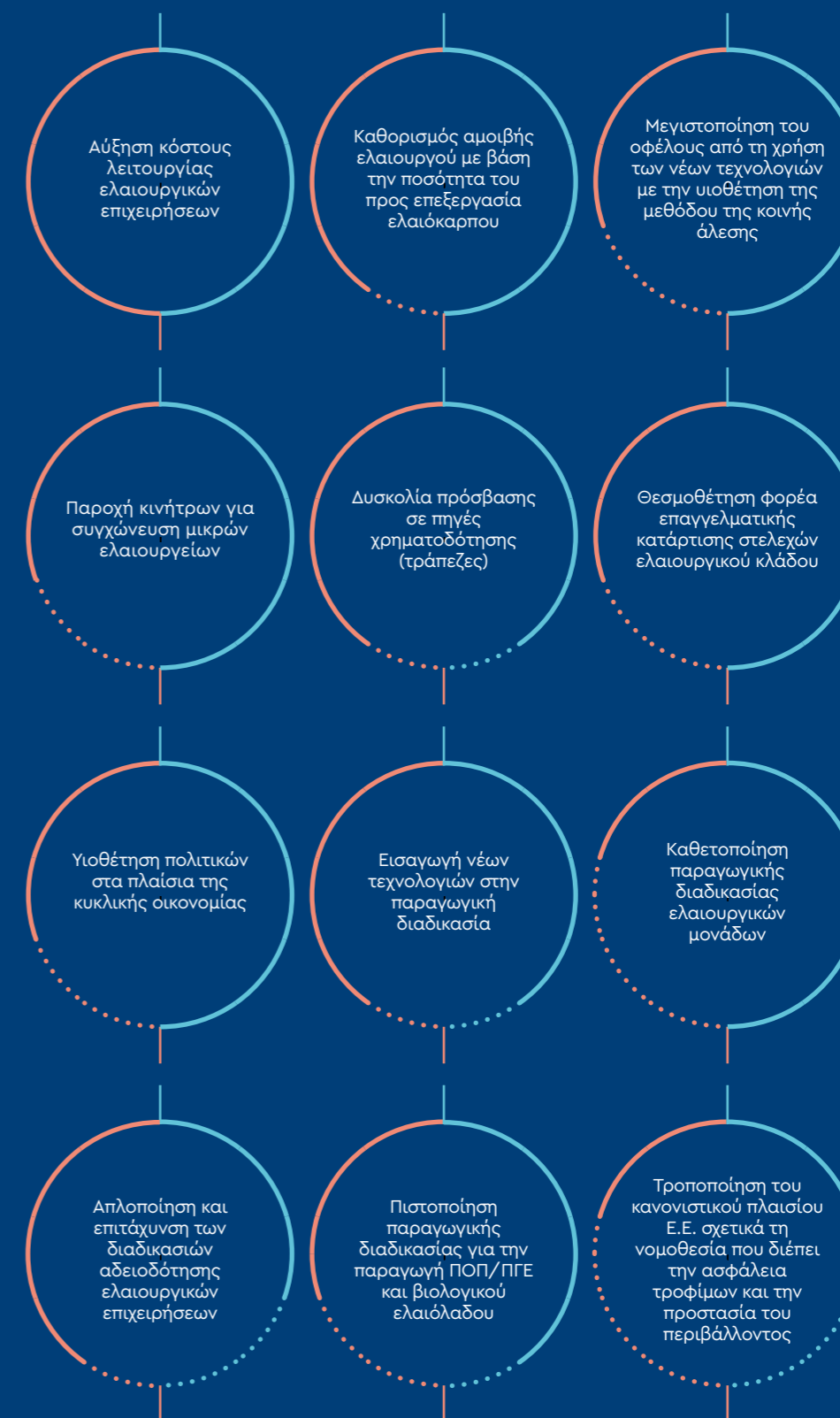
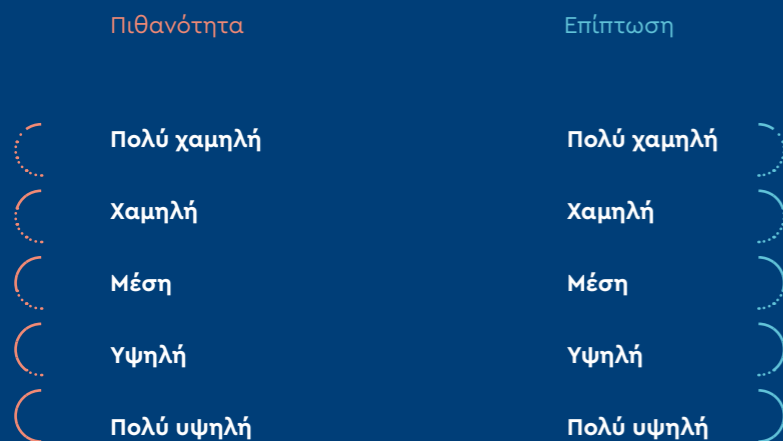
Χρόνος εκδήλωσης: 5+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: επενδύσεις, νέες τεχνολογίες, επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων και υποπροϊόντων, οικονομίες κλίμακας, διαχείριση αποβλήτων

4.7 Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Ελαιουργού» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

5. Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές δεξιότητες

χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

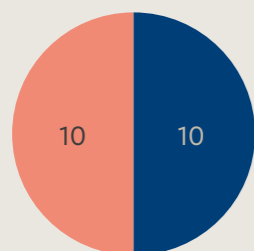
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Ελαιουργού» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

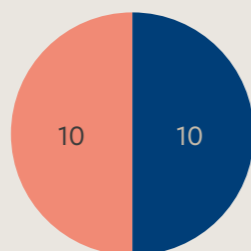
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

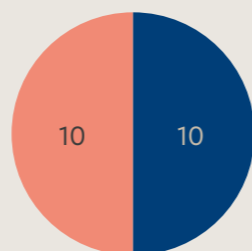
Γνώση βασικών αρχών μηχανολογίας

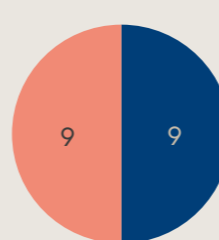
Βασικές γνώσεις προδιαγραφών πρώτων υλών (ελαιόκαρπου)

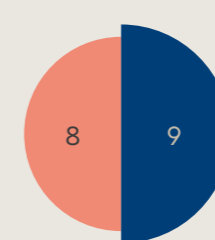
Βασικές γνώσεις υγιεινής και ασφάλειας

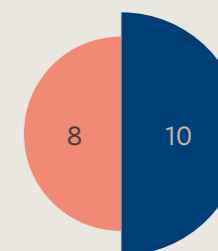
Βασικές γνώσεις οργανοληπτικής αξιολόγησης ελαιόλαδου

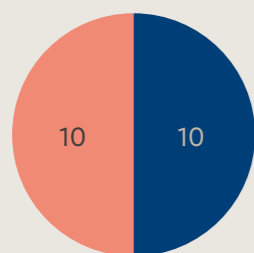
Κατανόηση θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου

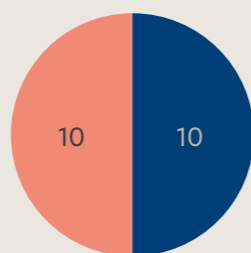
Υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής

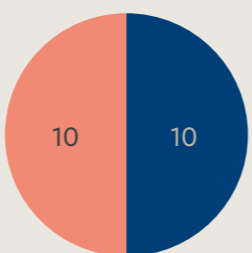
Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων

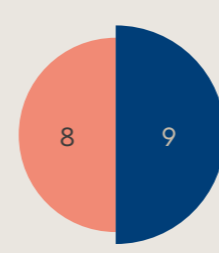
Γνώση ιδιοτήτων/ιδιαιτεροτήτων/χαρακτηριστικών πρώτης ύλης (ελαιόκαρπου)

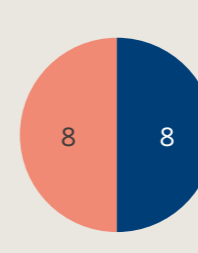
Γνώση ιδιοτήτων/ιδιαιτεροτήτων χαρακτηριστικών τελικού προϊόντος (ελαιόλαδου)

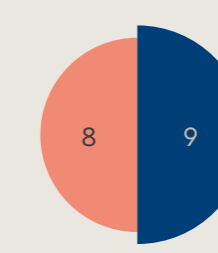
Δημιουργία κινήτρων για την προσέλκυση προσωπικού

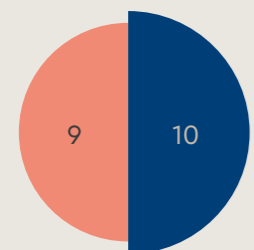
Γνώση μεθόδων ορθής καλλιεργητικής φροντίδας ελαιώνων

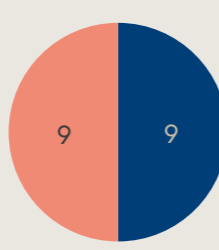
Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων

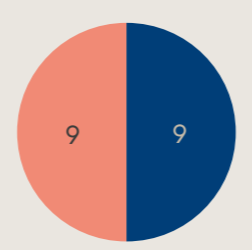
Βασικές γνώσεις χειρισμού εργαλείων και μηχανών

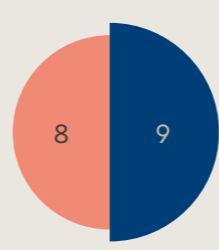
Ειδικές γνώσεις αποθήκευσης τροφίμων (ελαιόλαδου)

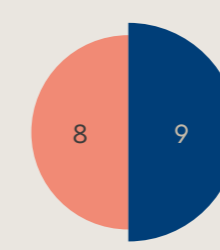
Γνώση μεθόδων μεταφοράς και αποθήκευσης ελαιόκαρπου

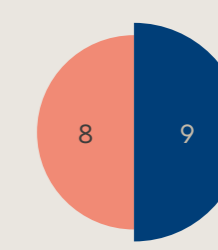
Τεχνικές οργάνωσης και αρχειοθέτησης στοιχείων παραγωγής

Γνώση κοστολόγησης

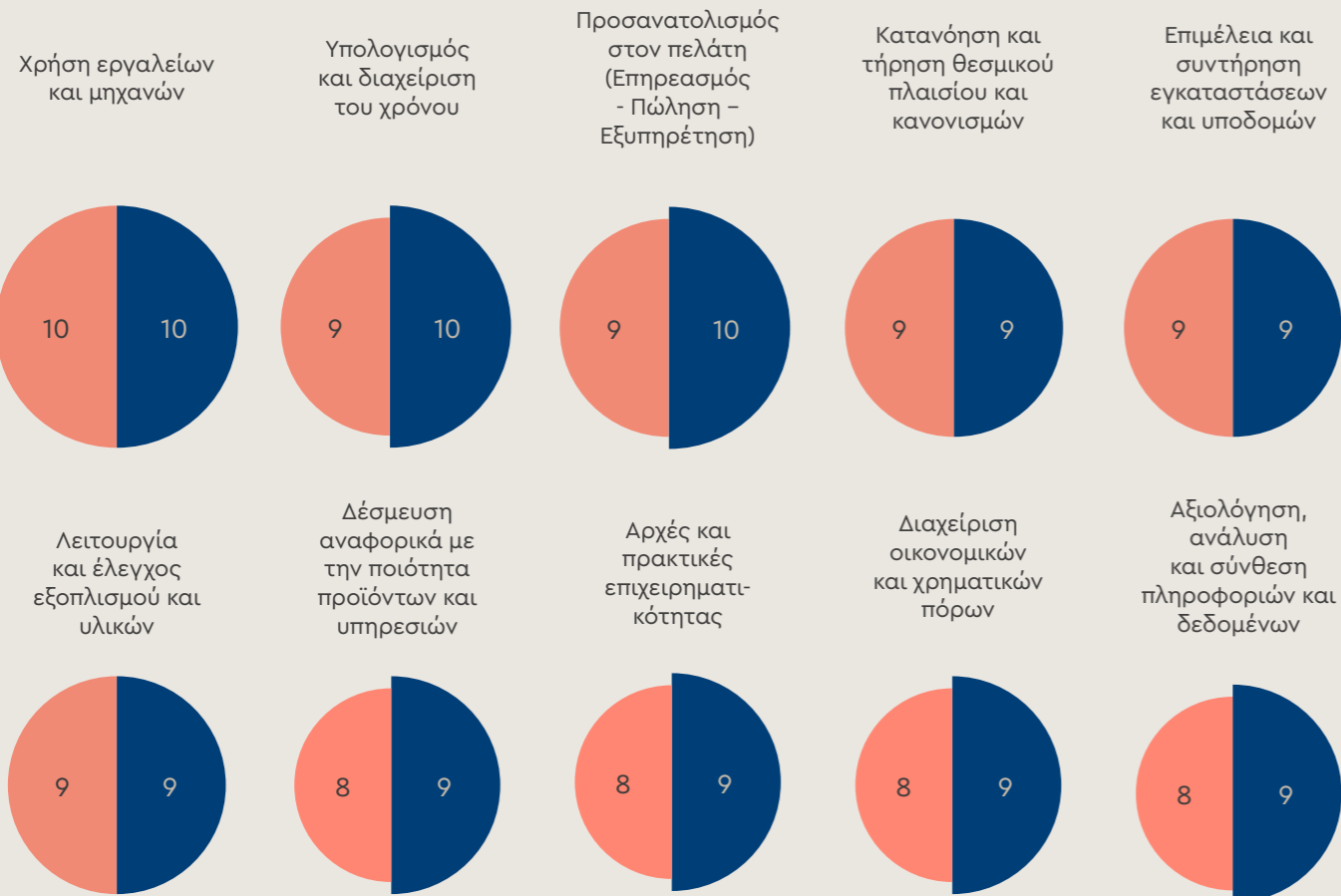

Παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων

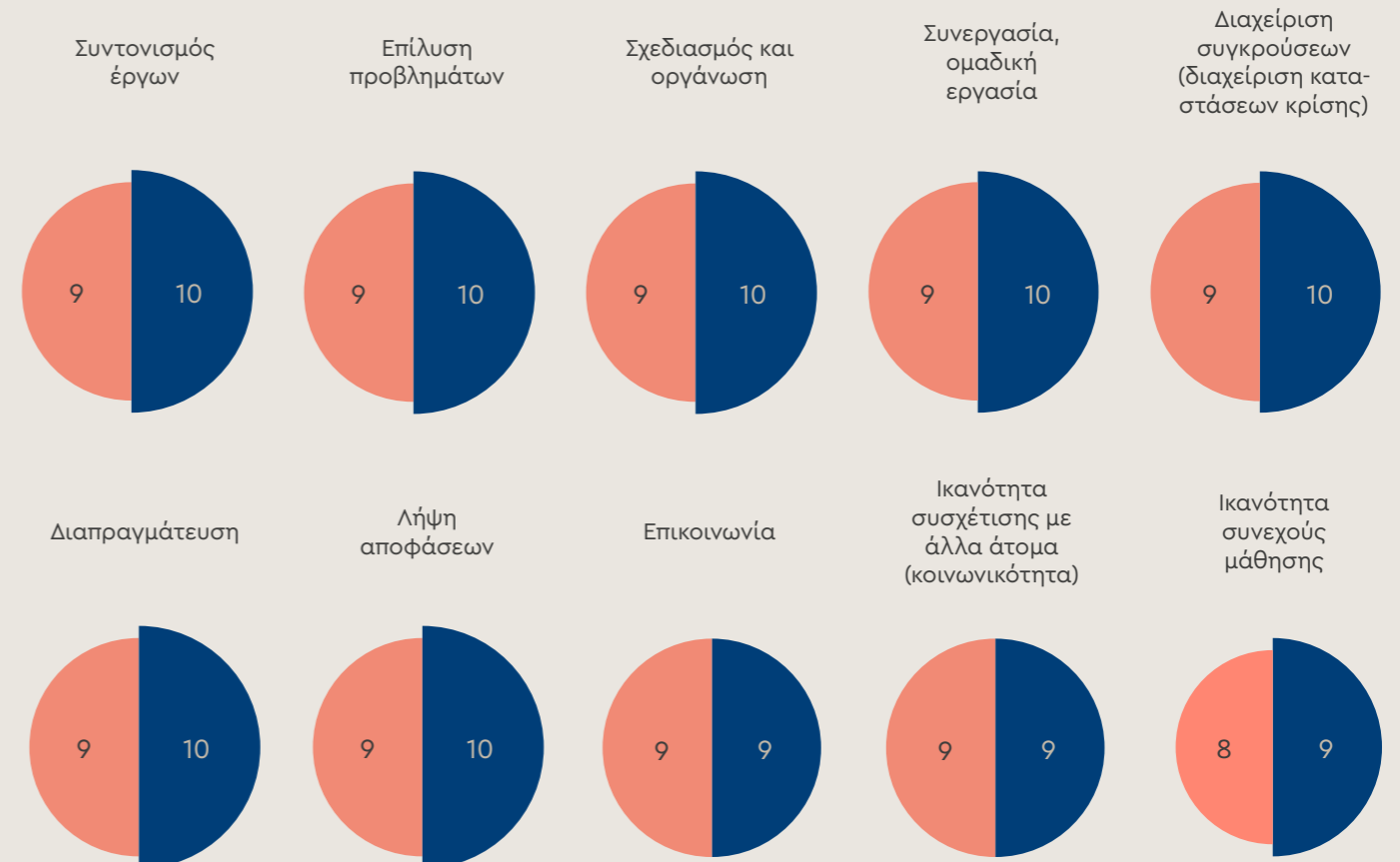

● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

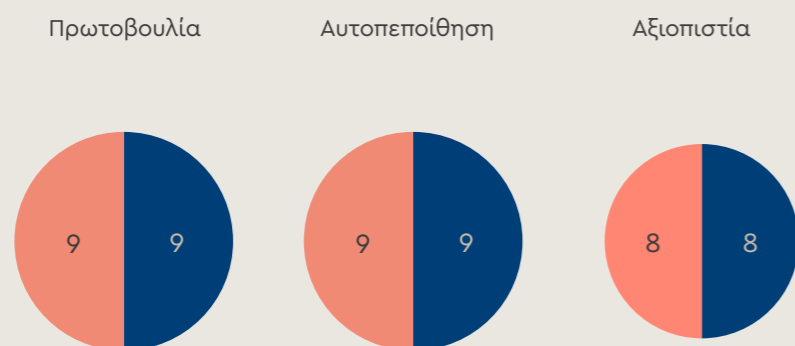
Επαγγελματικές δεξιότητες

Γενικές δεξιότητες

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Κοινωνικές δεξιότητες

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025

Υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής

Ικανότητα συνεχούς μάθησης

Επίλυση προβλημάτων

Συνεργασία, ομαδική εργασία

Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)

Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός – Πώληση – Εξυπηρέτηση)

Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών

Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων

Οργάνωση και αποτελεσματική συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες – πελάτες

Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κ.τ.λ.)

Επισημαίνεται ότι δεν εντοπίστηκαν δεξιότητες μειούμενης σημαντικότητας. Οι απαιτήσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του ελαιουργού, ενισχύονται και δεν αποδυναμώνονται με την πάροδο του χρόνου, ενδεχομένως λόγω και της αύξησης του ανταγωνισμού που προέρχεται κυρίως από την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, αλλά και τις προοπτικές καθετοποίησης διαδικασιών, κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των υγρών και στερεών ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων.

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη	Βασική αιτία της έλλειψης
Υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής	Άλλη αιτία (οικονομικά κίνητρα)
Παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Ικανότητα συνεχούς μάθησης	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Βασικές γνώσεις εξέλιξης ποιότητας προϊόντων, υλικών και εργαλείων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Τεχνικές οργάνωσης και αρχειοθέτησης στοιχείων παραγωγής	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Γνώση κοστολόγησης	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Γνώση μεθόδων αποθήκευσης ελαιόκαρπου	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Δημιουργία κινήτρων για την προσέλκυση προσωπικού	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κτλ)	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Σχεδιασμός και οργάνωση	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

5.3 Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κ.ο.κ.

Πολυπλοκότητα

- Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων
- Υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής
- Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων
- Παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Επίλυση προβλημάτων
- Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)
- Συντονισμός έργων

Επαναληπτικότητα

- Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων
- Βασικές αρχές μηχανολογίας
- Βασικές γνώσεις προδιαγραφών πρώτων υλών (ελαιόκαρπου)
- Βασικές γνώσεις υγιεινής και ασφάλειας
- Γνώση ιδιοτήτων / ιδιαιτεροτήτων / χαρακτηριστικών πρώτης ύλης (ελαιόκαρπου)
- Γνώση ιδιοτήτων / ιδιαιτεροτήτων / χαρακτηριστικών τελικού προϊόντος (ελαιόλαδου)
- Κατανόηση θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή

Τυποποίηση

- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Επίλυση προβλημάτων
- Γνώση μεθόδων μεταφοράς ελαιόκαρπου
- Γνώση μεθόδων αποθήκευσης ελαιόκαρπου
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων
- Βασικές γνώσεις υγιεινής και ασφάλειας
- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και οργάνωση
- Γνώση κοστολόγησης

Συνεργασία

- Ικανότητα συσχέτισης με άλλα άτομα (κοινωνικότητα)
- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Επικοινωνία
- Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)
- Συντονισμός έργων
- Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός –

Χρήση μηχανών / εργαλείων

- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών
- Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων
- Βασικές γνώσεις οργανοληπτικής αξιολόγησης

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Διαχείριση οικονομικών και χρηματικών πόρων
- Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων
- Ειδικές γνώσεις για τις προδιαγραφές και εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μηχανών και εργαλείων
- Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων
- Ειδικές γνώσεις αποθήκευσης τροφίμων (ελαιόλαδου)
- Γνώση κοστολόγησης
- Γνώση μεθόδων ορθής καλλιεργητικής φροντίδας ελαιώνων

- Πώληση – Εξυπηρέτηση)
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών
- Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση άλλων
- Οργάνωση και αποτελεσματική συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες – πελάτες
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία

- ελαιόλαδου
- Ειδικές γνώσεις στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων
- Βασικές αρχές χειρισμού οχημάτων
- Αξιολόγηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων
- Τεχνικές οργάνωσης και αρχειοθέτησης στοιχείων παραγωγής

- Υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής
- Γνώση ιδιοτήτων / ιδιαιτεροτήτων / χαρακτηριστικών τελικού προϊόντος (ελαιόλαδου)
- Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών
- Δημιουργία κινήτρων για την προσέλκυση προσωπικού

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων. Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων		●	
Επικοινωνία		●	
Δημιουργία περιεχομένου		●	
Ασφάλεια	●		
Επίλυση προβλημάτων	●		

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Γνώσεις ηλεκτρονικού εμπορίου		●	
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κοκ)		●	
Digital marketing προώθησης παρεχόμενων υπηρεσιών	●		
Χειρισμός εξειδικευμένων λογισμικών/εφαρμογών		●	

Ο βαθμός υιοθέτησης τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής σε ένα ελαιοεργείο χαρακτηρίζεται ως μέτριας έντασης, καθώς η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικών προγραμμάτων περιορίζεται στην πλειονότητα των επιχειρήσεων στην καταχώρηση και έκδοση παραστατικών. Η κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου σε επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων αρκείται ως επί το πλείστον σε θέματα επεξεργασίας δεδομένων (οργάνωση αρχείων, τήρηση πελατολογίου κ.α.) και επικοινωνίας (χειρισμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Η πλειονότητα των επιχειρήσεων του κλάδου δεν κάνει χρήση ψηφιακών καναλιών για την προώθηση και προβολή των παρεχόμενων υπηρεσιών. Εξάιρεση αποτελούν οι ελαιοεργειακές επιχειρήσεις που έχουν επεκτείνει τις δραστηριότητες τους και σε άλλους τομείς, όπως για παράδειγμα στην εμπορία και τυποποίηση του ελαιόλαδου ή έχουν αναπτύξει και εξαγωγική δραστηριότητα.

5.5 Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

Είναι χρήσιμο ο επαγγελματίας ελαιουργός να διαθέτει μια σειρά γνωστικών γενικών δεξιοτήτων ανωτέρας τάξης, με σκοπό την αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησής του και την εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της. Η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, η ικανότητα συνεχούς μάθησης, η συμπερασματική και η κριτική σκέψη, αλλά και η ικανότητα για ανάλυση και σύνθεση προβλημάτων και καταστάσεων αποτελούν πυρήνες για μια επιτυχή λειτουργία ενός ελαιουργείου.

Σε επίπεδο κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων, η ικανότητα της επικοινωνίας και της συσχέτισης με άλλα άτομα αποτελεί κρίσιμη δεξιότητα για την επιτυχή λειτουργία ενός ελαιουργείου. Ο επαγγελματίας ελαιουργός έχει να διαχειριστεί ένα σημαντικό αριθμό ετερόκλητων ελαιοπαραγωγών και η επιτυχή επικοινωνία μαζί τους

Επαγγελματικές δεξιότητες

Η πολυπλοκότητα και ο πολυδιάστατος χαρακτήρας του επαγγέλματος του ελαιουργού απαιτεί μια σειρά γενικών και ειδικών επαγγελματικών δεξιοτήτων, προκειμένου ένας επαγγελματίας του κλάδου να είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στο σύνολο του φάσματος των δραστηριοτήτων της επιχείρησής του.

Σε επίπεδο γενικών επαγγελματικών δεξιοτήτων πρωταρχικής σημασίας αποτελεί η δεξιότητα της κατανόησης και τήρησης του θεσμικού πλαισίου και κανονισμών, λόγω των αυστηρών περιβαλλοντικών περιορισμών ως προς τη διαχείριση των ελαιουργικών υποπροϊόντων καθώς και η δεξιότητα της χρήσης των μηχανών, δεδομένου ότι το επάγγελμα χαρακτηρίζεται ως εντάσεως κεφαλαίου. Η εποχικότητα του επαγγέλματος αλλά και το ευαίσθητο της πρώτης ύλης, απαιτεί τη δεξιότητα του υπολογισμού και της διαχείρισης του

Σημαντικότητα

Ο ελαιουργός συνίσταται να διαθέτει μια σειρά γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και στάσεων προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθεί με επιτυχία σε ένα απαιτητικό και έντονα δυναμικό επάγγελμα, το οποίο χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό εξάρτησης από εξωγενείς παράγοντες, όπως οι κλιματολογικές συνθήκες και άλλα επαγγέλματα της αλυσίδας αξίας του ελαιόλαδου, όπως του ελαιοπαραγωγού, του πυρη-

αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εξασφάλιση μιας ικανοποιητικής ποσότητας ελαιόκαρπου προς επεξεργασία, αλλά και τη δημιουργία ενός επαναλαμβανόμενου πελατολογίου. Παράλληλα, η ικανότητα της επικοινωνίας είναι κρίσιμη και για τη σχέση με τα άλλα μέρη της αλυσίδας αξίας και ειδικότερα με τους πυρηνελαιουργούς, τους τυποποιητές και εμπόρους ελαιόλαδου.

Ως προς τις συστημικές γνωστικές δεξιότητες, οι ικανότητες διαχείρισης συγκρούσεων, διαπραγμάτευσης, συντονισμού έργων, λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού και οργάνωσης, αποτελούν απαραίτητες δεξιότητες για την εύρυθμη λειτουργία ενός ελαιουργείου, ενώ προς αυτή την κατεύθυνση αναγκαία κρίνεται και η ικανότητα της συνεργασίας και της ομαδικής εργασίας, αλλά και αυτή της προσαρμοστικότητας.

Η ελαιουργία αποτελεί σημαντικό κλάδο της οικονομίας της Ελλάδας. Η παραγωγή ελαιολάδου είναι η μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

χρόνου, ενώ κρίσιμες είναι και άλλες ικανότητες όπως του προσανατολισμού στον πελάτη, της διαχείρισης οικονομικών και μη πόρων και της δέσμευσης αναφορικά με την ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών.

Σε επίπεδο ειδικών επαγγελματικών δεξιοτήτων, βασικές γνώσεις μηχανολογίας, γνώσεις των ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών του ελαιόκαρπου και του ελαιόλαδου, ειδικές γνώσεις για τη διαχείριση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων, βασικές γνώσεις υγιεινής και ασφάλειας και η ικανότητα υιοθέτησης νέων μεθόδων παραγωγής, αποτελούν ένα μέρος κάποιων απαραίτητων δεξιοτήτων που θα πρέπει να διαθέτει ένας επαγγελματίας ελαιουργός για την επιτυχή άσκηση της δραστηριότητας του.

Η ελαιουργία αποτελεί σημαντικό κλάδο της οικονομίας της Ελλάδας. Η παραγωγή ελαιολάδου είναι η μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

νελαιουργού και του τυποποιητή – εμπόρου. Για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας ενός ελαιουργείου η υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα διαφοροποίησης και βελτίωσης των λειτουργιών και παρεχόμενων υπηρεσιών, γεγονός το οποίο απαιτεί μεταξύ άλλων, την ικανότητα συνεχούς μάθησης, καθώς η τεχνογνωσία αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική

Εξέλιξη του επαγγέλματος

Εξέλιξη του επαγγέλματος και η σημασία της διαδικασίας

Η διαδικασία. Παράλληλα, η πολυπλοκότητα του επαγγέλματος απαιτεί την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και διαχείρισης καταστάσεων κρίσης, ενώ προϋπόθεση αποτελεί και η συνεργασία και η ομαδική εργασία. Σημαντική δεξιότητα αποτελεί

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Οι δεξιότητες που καταγράφουν τη μεγαλύτερη έλλειψη στο επάγγελμα του ελαιουργού είναι η ικανότητα παρακολούθησης των τεχνολογικών εξελίξεων του κλάδου καθώς και η υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής. Αρκετοί ελαιουργοί λειτουργούν με βάση την εμπειρία που έχουν αποκτήσει κατά την άσκηση της δραστηριότητας τους ή σε περιπτώσεις οικογενειακών επιχειρήσεων εφαρμόζουν αντίστοιχες πρακτικές και διαδικασίες με εκείνες που εφαρμοζαν οι οικογένειες τους παλαιότερα, χωρίς να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για καταγραφή και υιοθέτηση των νέων τεχνολογικών εξελίξεων ή και για την εφαρμογή

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Ο ελαιουργός αποτελεί ένα επάγγελμα εντάσεως κεφαλαίου και η τεχνολογική πρόοδος που καταγράφει ο κλάδος, απαιτεί την παρακολούθηση και υιοθέτηση νέων μεθόδων και τεχνικών, προκειμένου να μπορέσει ένα ελαιουργείο να διατηρήσει το ανταγωνιστικό του πλεονέκτημα, να παράγει υψηλής ποιότητας ελαιόλαδο και να διαχειρίζεται με τον πλέον φιλικό στο περιβάλλον τρόπο τα ελαιουργικά υποπροϊόντα της παραγωγικής διαδικασίας. Οι ελαιουργοί δεν θεωρούν ότι κινδυνεύει με απαξίωση λόγω υποκατάστασης

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Για την άσκηση του επαγγέλματος του ελαιουργού απαιτούνται μια σειρά από γνώσεις και δεξιότητες, τις οποίες η πλειονότητα των επαγγελματιών του κλάδου, τις αποκτούν κυρίως μέσα από την ενασχόληση τους με το αντικείμενο, ενώ ένα μέρος αυτών παρακολουθώντας και εξειδικευμένα σεμινάρια κατάρτισης. Η απόκτηση και ο εμπλουτισμός των γνώσεων και των δεξιοτήτων απαιτεί τη θεσμοθέτηση εξειδικευμένων κέντρων κατάρτισης ελαιουργών, προκειμένου να είναι εφικτή η ουσιαστική εκπαίδευσή τους για μια σειρά θεμάτων και ως εκ τούτου να είναι σε θέση να βελτιστοποι-

Εξέλιξη του επαγγέλματος και η σημασία της διαδικασίας

Εξέλιξη του επαγγέλματος και η σημασία της διαδικασίας

Εξέλιξη του επαγγέλματος και η σημασία της διαδικασίας

και ο προσανατολισμός στον πελάτη αλλά και η δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και του παραγόμενου προϊόντος.

Η ελαιουργία αποτελεί σημαντικό κλάδο της οικονομίας της Ελλάδας. Η παραγωγή ελαιολάδου είναι η μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

νέων μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία και στην οργάνωση της επιχείρησης. Συνεπώς, η ικανότητα συνεχούς μάθησης χαρακτηρίζεται από έλλειψη, όπως και η ικανότητα διαχείρισης συγκρούσεων και η διαχείριση καταστάσεων κρίσης, καθώς ένας αριθμός των επαγγελματιών του κλάδου αδυνατεί να ανταπεξέλθει επιτυχώς σε αυτές. Επιπλέον, έλλειψη υπάρχει και σε επίπεδο γνώσεων κοστολόγησης, γεγονός το οποίο ερμηνεύεται από την αδυναμία κάλυψης του κόστους λειτουργίας σε περιόδους μειωμένης παραγωγής και με δεδομένη την πολιτική τιμολόγησης επιχειρήσεων του κλάδου.

Η ελαιουργία αποτελεί σημαντικό κλάδο της οικονομίας της Ελλάδας. Η παραγωγή ελαιολάδου είναι η μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

σχεδόν καμία από τις απαιτούμενες γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις ενός επαγγελματία ελαιουργού, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επενδύουν σε αυτές, έτσι ώστε να εμπλουτίζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που ήδη κατέχουν, προκειμένου να μην υστερούν σε σύγκριση με τον ανταγωνισμό, εντός και εκτός συνόρων, βελτιώνοντας παράλληλα και αυτοματοποιώντας μέρος της οργάνωσης και παρακολούθησης της λειτουργίας των επιχειρήσεων τους.

Η ελαιουργία αποτελεί σημαντικό κλάδο της οικονομίας της Ελλάδας. Η παραγωγή ελαιολάδου είναι η μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

ήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν στις επιχειρήσεις τους, επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας, βελτιστοποιώντας την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος και εισάγοντας νέες τεχνολογίες και μεθόδους στην παραγωγική διαδικασία. Στα πλαίσια της δια βίου μάθησης, οι επαγγελματίες του κλάδου κρίνεται ότι χρήζουν κατάρτισης για τις ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες, δεδομένου ότι πολλές από αυτές απαιτούν διαρκή επιμόρφωση και κατάρτιση λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και των αλλαγών που καταγράφει η παγκόσμια αγορά ελαιόλαδου.

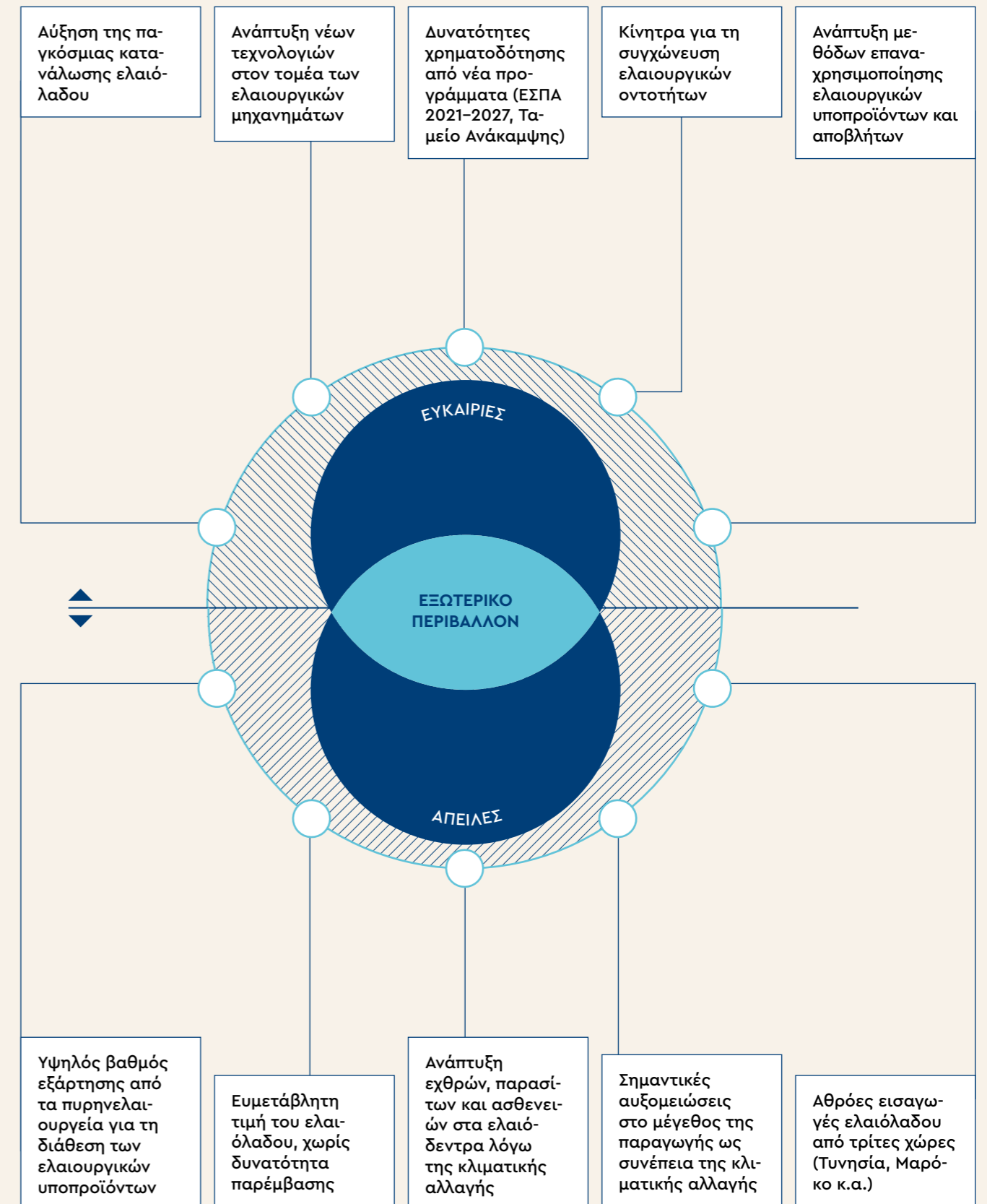
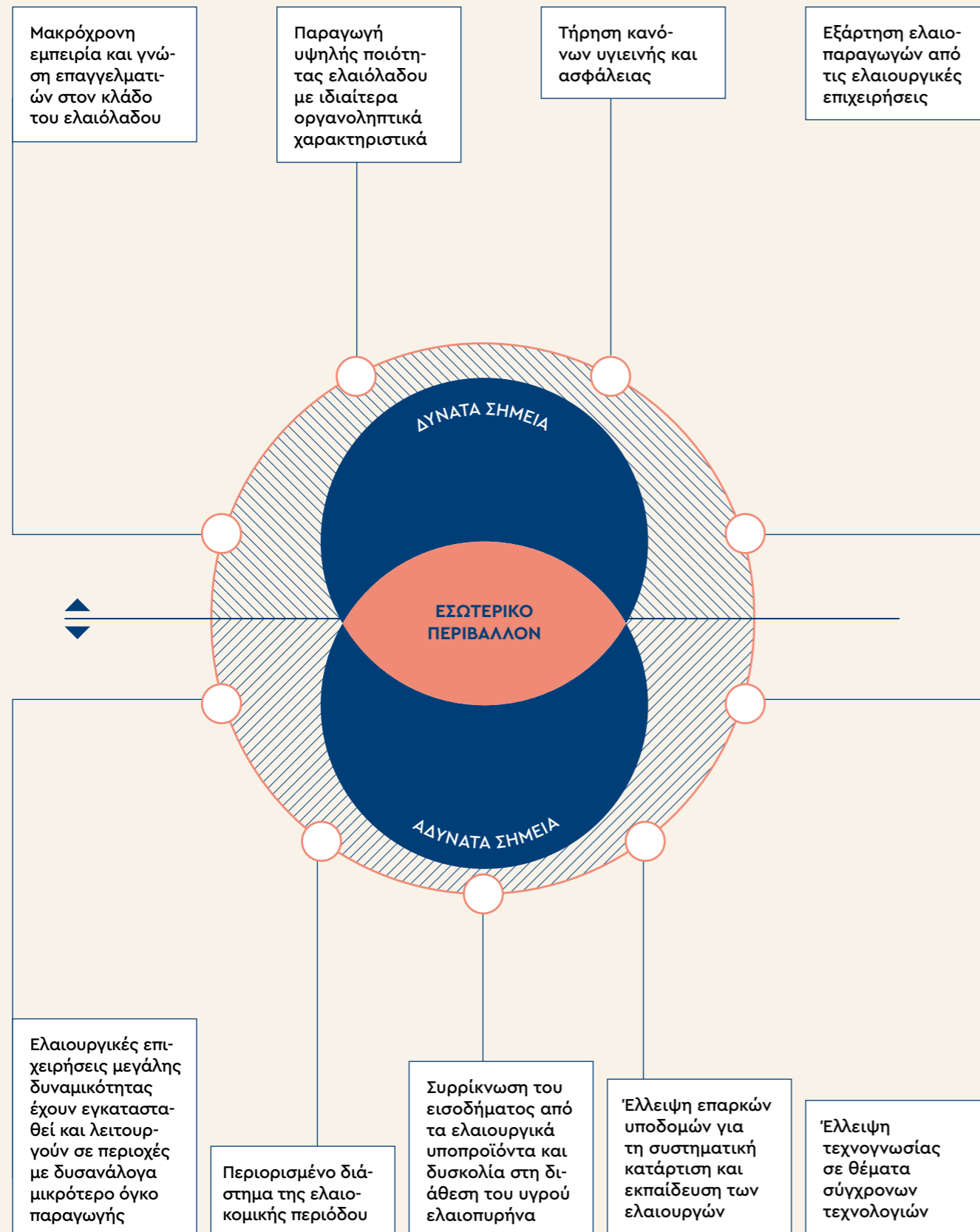
6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

Οι ελαιουργοί βρίσκονται στο ενδιάμεσο στάδιο αναφορικά με την αλυσίδα αξίας του ελαιόλαδου, με συνέπεια να υπάρχει σημαντική αλληλεξάρτηση τόσο με τους ελαιοπαραγωγούς, όσο και με τους πυρηνελαιουργούς, εμπόρους και τυποποιητές ελαιόλαδου. Το υψηλής ποιότητας παραγόμενο προϊόν, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ζήτηση ελαιόλαδου σε παγκόσμιο επίπεδο, αναδεικνύουν τις προοπτικές του επαγγέλματος για περαιτέρω ανάπτυξη, με την προϋπόθεση του ανασχεδιασμού του τρόπου οργάνωσης και παραγωγής. Η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών προϋποθέτει κεφάλαια και συνενώσεις μικρών οντοτήτων, με τη νέα προγραμματική περίοδο 2021–2027 και τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης, να αποτελούν ευκαιρία για την υλοποίηση επενδύσεων, που ενδεχομένως να οδηγήσουν και στην καθετοποίηση διαδικασιών, κυρίως για την επεξεργασία και διαχείριση των ελαιουργικών υποπροϊόντων. Εξωγενείς απειλές, όπως η ευμετάβλητη τιμή του ελαιόλαδου και η κλιματική αλλαγή, αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του κλάδου και απαιτείται συλλογική προσπάθεια και οργάνωση για την αντιμετώπιση των εξωτερικών απειλών.

7. Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε
επαγγελματικό/
κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε
θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών
προτάσεων –
χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Η ανάληψη κοινών δράσεων από τους επαγγελματίες του κλάδου αποτελεί μονόδρομο για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού πλαισίου δραστηριοποίησης τους. Ειδικότερα, δράσεις όπως η κατάργηση του δικαιώματος έκθλιψης και η υιοθέτηση ενός νέου μοντέλου τιμολόγησης με βάση τον όγκο του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου, σε συνδυασμό με την καθολική εφαρμογή του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου υπό προϋποθέσεις, δείχνουν να αποτελούν επιλογές για την εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητάς τους και της ελαχιστοποίησής εξάρτησής τους από εξωγενείς παράγοντες. Στα πλαίσια αυτά δύναται να συντελέσει και η ανάληψη κοινών δράσεων για τη διαχείριση, επεξεργασία και εκμετάλλευση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων, ενώ προτείνεται η διαρκή συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σε επίπεδο επεξεργασίας και διάθεσης υποπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας.

Σε θεσμικό επίπεδο και εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου 2021–2027, προτείνεται η παροχή κινήτρων για τη συγχώνευση και εκσυγχρονισμό ελαιουργικών επιχειρήσεων, καθώς και η θεσμοθέτηση ενός φορέα κατάρτισης και εκπαίδευσης στελεχών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του ελαιόλαδου, οι πλειονότητα των οποίων κατέχουν εμπειρικά γνώσεις και δεξιότητες. Παράλληλα, ενέργειες προστασίας και προβολής του ελληνικού ελαιόλαδου, τείνουν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα του συνόλου των εμπλεκόμενων στην αγορά του ελαιόλαδου, μεταξύ των οποίων και των ελαιουργών. Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται η εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά ελαιόλαδου, η δημιουργία και η ενίσχυση ενός ενιαίου brand name για το ελληνικό ελαιόλαδο καθώς και η ίδρυση ενός φορέα με σκοπό την προώθηση του. Τέλος, η δημιουργία ενός ευνοϊκού φορολογικού πλαισίου για το σύνολο των εμπλεκόμενων στην ευρύτερη αγορά του ελαιόλαδου θα συντελούσε στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Κατάργηση δικαιώματος έκθλιψης και υιοθέτηση νέου μοντέλου τιμολόγησης με βάση τον όγκο του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου

Η εξάρτηση του οικονομικού αποτελέσματος των ελαιουργείων από εξωγενείς παράγοντες όπως η ευμετάβλητη τιμή του ελαιόλαδου, οι κλιματολογικές συνθήκες και το επίπεδο της καλλιεργητικής φροντίδας των ελαιοπαραγωγών, αποτελεί την αιτία που ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων του κλάδου δεν επιτυγχάνει την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων σε περιόδους μειωμένης παραγωγής. Η υιοθέτηση του μοντέλου τιμολόγησης με βάση τον όγκο του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου δύνανται να συντελέσει στη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων του κλάδου, καθώς η κάθε μονάδα θα είναι σε θέση να ορίζει ένα αντιστρόφως προοδευτικό τιμολόγιο παρεχόμενων υπηρεσιών, με βάση το κόστος λειτουργίας της αλλά και την ποσότητα του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου (μειούμενη τιμή χρέωσης όσο αυξάνεται η ποσότητα του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου). Με τον τρόπο αυτό θα δοθεί και το κίνητρο στους ελαιοπαραγωγούς για ενίσχυση της καλλιεργητικής φροντίδας των ελαιώνων, καθώς όσο μεγαλύτερη θα είναι η απόδοση του καρπού, τόσο μικρότερο θα είναι το κόστος επεξεργασίας ανά κιλό παραγόμενου ελαιόλαδου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συντονισμός ελαιουργικών επιχειρήσεων, ιδιωτικών και συνεταιριστικών μέσω των φορέων εκπροσώπησης τους, για την υιοθέτηση του νέου τρόπου τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Συνάντηση εκπροσώπων των ελαιουργών με φορείς εκπροσώπησης των ελαιοπαραγωγών, προκειμένου να τονιστεί η ανάγκη υιοθέτησης του νέου τρόπου τιμολόγησης, ως μοναδικό μέσο για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων του κλάδου
- Διοργάνωση σεμιναρίων κοστολόγησης και τιμολόγησης παρεχόμενων υπηρεσιών, προκειμένου ο κάθε ελαιουργός να είναι σε θέση να υπολογίσει το κόστος λειτουργίας της επιχείρησής του προκειμένου στη συνέχεια να καθορίσει τις τιμές χρέωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών της μονάδας του

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εξασφάλιση της συνέχισης λειτουργίας των επιχειρήσεων του κλάδου, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω ανάπτυξη του συνόλου των επαγγελμάτων που εμπλέκονται με το ελαιόλαδο (ελαιοπαραγωγοί, πυρηνελαιουργοί, τυποποιητές, έμποροι κ.α.)
- Ενίσχυση της ρευστότητας των ελαιουργείων
- Ελαχιστοποίηση της εξάρτησης των επιχειρήσεων του κλάδου από εξωγενείς παράγοντες (κλιματολογικές συνθήκες, τιμή ελαιόλαδου, συχνότητα και ποιότητα καλλιεργητικής φροντίδας ελαιώνων, διαπραγματευτική δύναμη εμπόρων κ.α.)
- Παροχή κινήτρων στους ελαιοπαραγωγούς για εντατικότερη καλλιέργεια, καθώς η βελτίωση της απόδοσης του ελαιόκαρπου θα ελαχιστοποιήσει το κόστος επεξεργασίας του

2. Καθολική υιοθέτηση του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου

Η εισαγωγή σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού και η μεγιστοποίηση του οφέλους από την χρήση του, προϋποθέτει μια ελάχιστη ποσότητα προς επεξεργασία ελαιόκαρπου σε ορισμένο χρόνο. Η μεμονωμένη άλεση μικρών παραγωγών δεν οδηγεί προς αυτή την κατεύθυνση αλλά απεναντίας συντελεί στην αύξηση του κόστους παραγωγής και σε πολλές περιπτώσεις στην υποβάθμιση του παραγόμενου προϊόντος λόγω των καθυστερήσεων που δημιουργούνται στη διαδικασία της άλεσης. Η υπό προϋποθέσεις υιοθέτηση του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου, με προηγούμενο έλεγχο της ελαιοπεριεκτικότητας και των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του προς επεξεργασία ελαιόκαρπου, δύνανται να οδηγήσει μεταξύ άλλων στην ελαχιστοποίηση του χρόνου επεξεργασίας, στη βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος, στη μεγιστοποίηση του οφέλους από τη χρήση σύγχρονων μηχανημάτων, στη μείωση του κόστους παραγωγής και γενικότερα στη βελτίωση των προοπτικών για την ανάπτυξη τόσο του κλάδου του ελαιουργού όσο και άλλων επαγγελμάτων της αλυσίδας αξίας του ελαιόλαδου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συντονισμός ελαιουργικών επιχειρήσεων, ιδιωτικών και συνεταιριστικών, μέσω των φορέων εκπροσώπησης τους, για την υιοθέτηση του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου
- Προμήθεια του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη ζύγιση του ελαιόκαρπου και τον έλεγχο της ελαιοπεριεκτικότητας και των οργανοληπτικών του χαρακτηριστικών
- Κατάρτιση των ελαιουργών σε θέματα ελέγχου χαρακτηριστικών ελαιόκαρπου και ελαιόλαδου
- Αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης των ελαιουργείων για την ηλεκτρονική εξαγωγή των αποτελεσμάτων της ανάλυσης του ελαιόκαρπου και την παρακολούθηση των εισροών και των εκροών της παραγωγικής διαδικασίας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Επίτευξη οικονομικών κλίμακας
- Ελαχιστοποίηση του χρόνου άλεσης
- Βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος
- Μεγιστοποίηση της ωφέλειας από τη χρήση σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού
- Ελαχιστοποίηση του κόστους παραγωγής (ηλεκτρική ενέργεια, μισθοδοσία, αναλώσιμα κ.α.)
- Μετακύλιση μέρους της μείωσης του κόστους παραγωγής προς τα πίσω δηλαδή στους ελαιοπαραγωγούς μέσω της μείωσης της τιμής χρέωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Ελαχιστοποίηση των παραγόμενων ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων

3. Ανάλυση κοινών δράσεων για τη διαχείριση, επεξεργασία και εκμετάλλευση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων

Η διάθεση και διαχείριση των ελαιουργικών αποβλήτων και υποπροϊόντων αποτελεί συχνά τροχοπέδη στη λειτουργία ενός ελαιουργείου ιδιαίτερα σε περιόδους αυξημένης παραγωγής, όπου η διάθεση ιδιαίτερα του υγρού ελαιοπυρήνα, δύναται σε κάποιες περιοχές της χώρας να παρουσιάσει σημαντικές καθυστερήσεις, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα στην ομαλή λειτουργία της μονάδας. Η ανάλυση κοινών δράσεων για την επεξεργασία των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων, απαιτεί σημαντικά κεφάλαια και αντιμετωπίζει γραφειοκρατικές δυσκολίες ως προς τη χωροθέτησή τους, όμως η καθετοποίηση μέρους των διαδικασιών τείνει να αποτελεί προϋπόθεση για την απρόσκοπτη λειτουργία επιχειρήσεων του κλάδου. Ιδιαίτερα στην περίπτωση του υγρού ελαιοπυρήνα, το υψηλό ποσοστό υγρασίας δημιουργεί καθυστερήσεις στους πυρηνελαιουργούς, οι οποίοι αδυνατούν σε περιόδους αυξημένης παραγωγής να διαχειριστούν έγκαιρα την ποσότητα που παράγεται από τα ελαιουργεία, ενώ λόγω αυστηρών περιορισμών της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, τυχόν προσωρινή αναστολή λειτουργίας μιας μονάδας για αθέτηση περιβαλλοντικών όρων, θα δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα σε ελαιουργούς και ελαιοπαραγωγούς.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συντονισμός γειτονικών ελαιουργικών επιχειρήσεων, ιδιωτικών και συνεταιριστικών, για την ανάπτυξη κοινών δράσεων στην διαχείριση και επεξεργασία των ελαιουργικών υποπροϊόντων
- Συνεργασία με ερευνητικούς φορείς για την ανάπτυξη νέων απλοποιημένων μεθόδων επεξεργασίας ελαιουργικών αποβλήτων και υποπροϊόντων
- Ανάλυση κοινών δράσεων για τη μόχλευση ρευστότητας από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα της διαχείρισης, επεξεργασίας και εκμετάλλευσης ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων
- Διερεύνηση χωροθέτησης του τόπου υλοποίησης τέτοιων δράσεων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ελαχιστοποίηση της εξάρτησης των ελαιουργείων από τα πυρηνελαιουργεία
- Ευελιξία ως προς το χρόνο διάθεσης και επεξεργασίας των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων
- Διεύρυνση της περιόδου λειτουργίας των ελαιουργικών επιχειρήσεων
- Δημιουργία πρόσθετων πηγών εσόδων
- Καθετοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας με παράλληλη ελαχιστοποίηση του κόστους λειτουργίας
- Ανάπτυξη δεσμών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων του κλάδου
- Ενίσχυση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των ελαιουργείων

Άλλες προτάσεις στρατηγικής που προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν αφορούν στις ακόλουθες:

Προμήθεια και χορήγηση αγροτικών τελάρων στους ελαιοπαραγωγούς για την αποθήκευση και μεταφορά του ελαιόκαρπου

Μια κρίσιμη παράμετρος για την παραγωγή υψηλής ποιότητας ελαιόλαδου αποτελεί η διαδικασία αποθήκευσης του ελαιόκαρπου κατά την ελαιοσυγκομιδή και οι συνθήκες μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης του στο ελαιοτριβείο. Σε πολλές ελαιοπαραγωγικές περιοχές η χρήση σακιών αποτελεί ακόμη την πλέον συνηθισμένη μέθοδο αποθήκευσης και μεταφοράς του ελαιόκαρπου, γεγονός που επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το τελικό αποτέλεσμα καθώς αλλοιώνονται πολλές από τις ιδιότητες του ελαιόκαρπου μέχρι την έκθλιψη. Η ανάλυση πρωτοβουλίας των ελαιοτριβείων για την αγορά και χορήγηση κατάλληλων αγροτικών τελάρων στους ελαιοπαραγωγούς, αφενός θα αναβαθμίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου θα συντελέσει καθοριστικά στην ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος.

Συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σε επίπεδο επεξεργασίας και εκμετάλλευσης ελαιουργικών υποπροϊόντων

Στα πλαίσια της καθετοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, της ελαχιστοποίησης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και της μείωσης της εξάρτησης της λειτουργίας των ελαιουργείων από τα πυρηνελαιουργεία, η ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικά ιδρύματα σε θέματα επεξεργασίας και εκμετάλλευσης ελαιουργικών υποπροϊόντων προτείνεται ως μία ιδανική πρόταση. Με την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων σε θέματα επεξεργασίας και εκμετάλλευσης των υποπροϊόντων που παράγονται από την διαδικασία της έκθλιψης του ελαιόκαρπου, μια ελαιουργική επιχείρηση θα είναι σε θέση να επεκτείνει το χρόνο λειτουργίας της πέραν της ελαιοκομικής περιόδου, βελτιώνοντας μεταξύ άλλων τα χρηματοοικονομικά της αποτελέσματα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα προβλήματα και καθυστερήσεις που σχετίζονται με τη διάθεση των ελαιουργικών υποπροϊόντων.

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Παροχή κινήτρων για την συγχώνευση και εκσυγχρονισμό ελαιουργικών επιχειρήσεων

Ελαιουργικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κοντινές περιοχές με πεπερασμένο μέγεθος ελαιοπαραγωγής, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, να ενισχύσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, να αναβαθμίσουν και να επεκτείνουν το χαρτοφυλάκιο των παρεχόμενων υπηρεσιών, να μοχλεύσουν πόρους για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία προτείνεται να συγχωνευτούν για τη δημιουργία μεγαλύτερων μονάδων ανά περιοχή, με καλύτερες προοπτικές βιωσιμότητας και περαιτέρω ανάπτυξης. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συγχώνευση ελαιουργικών επιχειρήσεων αποτελεί η δημιουργία κινήτρων και η ανάπτυξη χρηματοδοτικών εργαλείων από την πλευρά της πολιτείας, προκειμένου οι επιχειρήσεις του κλάδου να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις ενός τέτοιου εγχειρήματος. Με αφορμή τη νέα προγραμματική περίοδο 2021–2027 και την πρόβλεψη πόρων για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, προτείνεται η ανάπτυξη κινήτρων για τη συγχώνευση και τον εκσυγχρονισμό των ελαιουργικών επιχειρήσεων, προς όφελος όλων των μερών που εμπλέκονται στην αγορά του ελαιόλαδου. Να σημειωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις συνεταιριστικών κυρίως επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε μικρά ή και απομακρυσμένα πολλές φορές χωριά, η λήψη μιας τέτοιας απόφασης, θα είναι δύσκολη ή και αδύνατη, για συναισθηματικούς κυρίως λόγους.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας μεταξύ γειτονικών ελαιουργικών επιχειρήσεων και επίτευξη διαλόγου για τις προοπτικές και τα οφέλη συγχώνευσης σε περιοχές με συγκριμένη παραγωγική δυναμικότητα
- Κατάρτιση ελαιουργών σε θέματα συγχωνεύσεων.
- Εκπόνηση οικονομοτεχνικών μελετών και μελετών βιωσιμότητας πριν την ανάπτυξη πρωτοβουλιών συγχώνευσης
- Ανάπτυξη χρηματοδοτικών εργαλείων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την ανάληψη πρωτοβουλιών συγχωνεύσεων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ενίσχυση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος ελαιουργικών επιχειρήσεων
- Εξασφάλιση μακροχρόνιας βιωσιμότητας
- Δυνατότητα εισαγωγής νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία
- Ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου
- Επίτευξη οικονομιών κλίμακας και μείωση των λειτουργικών εξόδων της παραγωγικής διαδικασίας
- Εμπλουτισμός του χαρτοφυλακίου των παρεχόμενων υπηρεσιών ελαιουργικών επιχειρήσεων

2. Θεσμοθέτηση ενός φορέα κατάρτισης και εκπαίδευσης στελεχών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του ελαιόλαδου

Η πλειονότητα των ελαιουργών της χώρας αποτελούν συνέχεια οικογενειακών ελαιουργικών επιχειρήσεων, οι οποίοι απέκτησαν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες μέσα από την εντρυφήση τους με το αντικείμενο. Μέρος των επαγγελματιών του κλάδου παρακολουθούν περιοδικά σεμινάρια πάνω στο ευρύτερο αντικείμενο του ελαιόλαδου, όμως η δημιουργία ενός οργανωμένου φορέα κατάρτισης και εκπαίδευσης στελεχών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του ελαιόλαδου, θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητά τους και θα έδινε τη δυνατότητα εισαγωγής νέων μορφών οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων. Επιπλέον, η δυναμική που καταγράφει σε παγκόσμιο επίπεδο η τεχνολογική εξέλιξη των ελαιουργικών μηχανημάτων, θα ήταν δυνατό να υιοθετηθεί και από τις επιχειρήσεις του κλάδου, καθώς πέραν του απαιτούμενου κεφαλαίου, η ύπαρξη της κατάλληλης τεχνογνωσίας αποτελεί προϋπόθεση τόσο για την εισαγωγή της όσο και για την αξιοποίησή της. Η δημιουργία οργανωμένων δομών κατάρτισης σε κάθε ελαιουργική περιφέρεια και η συστηματική κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου, θα συντελούσε στην ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του παραγόμενου προϊόντος.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συνάντηση εκπροσώπων του κλάδου με φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την ανάγκη θεσμοθέτησης ενός φορέα κατάρτισης, με δομές σε κάθε ελαιουργική περιφέρεια
- Χαρτογράφηση των θεματικών εννοιών που χρήζουν εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Συνεργασία εκπροσώπων του κλάδου με πιστοποιημένους εκπαιδευτές ενηλίκων και πανεπιστημιακούς, διαφόρων ειδικοτήτων, γεωπόνους, μηχανολόγους, χημικούς, τεχνολόγους τροφίμων, οικονομολόγους κ.α., για τη διαμόρφωση ενός ενδεικτικού προγράμματος σπουδών

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων ελαιουργών
- Δυνατότητα εισαγωγής νέων, περισσότερο αποδοτικών μοντέλων οργάνωσης και λειτουργίας ελαιουργικών επιχειρήσεων
- Ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των επιχειρήσεων του κλάδου
- Δυνατότητα προσέλκυσης καταρτισμένου προσωπικού και εισαγωγή νέων μοντέλων σε θέματα οργάνωσης και διαχείρισης προσωπικού.
- Μεγιστοποίηση της απόδοσης του εγκατεστημένου μηχανολογικού εξοπλισμού
- Ενίσχυση προοπτικών προσέλκυσης νέων επαγγελματιών στον κλάδο
- Κατάρτιση σε θέματα κυκλικής οικονομίας στην παραγωγική διαδικασία

3. Εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά ελαιόλαδου

Η προστασία του ελληνικού ελαιόλαδου αποτελεί προϋπόθεση και για την ενίσχυση του επαγγέλματος του ελαιουργού. Πρακτικές υποβάθμισης του τελικού προϊόντος, από εμπλεκόμενα μέρη της αλυσίδας αξίας του ελαιόλαδου, επηρεάζουν άμεσα κάθε κρίκο αυτής, μεταξύ των οποίων και τους ελαιουργούς. Η εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά του ελαιόλαδου και κυρίως σε μονάδες τυποποίησης και διακίνησης ελαιόλαδου για την αποφυγή κρουσμάτων νοθείας, αναπόφευκτα θα συντελέσει στην προστασία του ελληνικού προϊόντος, θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά του και θα προστατεύσει την τιμή πώλησής του, εντός και εκτός συνόρων. Κάθε εμπλεκόμενο μέρος, συνίσταται να δρα με γνώμονα την προστασία του ελληνικού προϊόντος, προς όφελος του εγχωρίως παραγόμενου ελαιόλαδου και της ελληνικής οικονομίας και στην κατεύθυνση αυτή οι επαγγελματίες ελαιουργοί θα πρέπει να προβαίνουν σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την εντατικοποίηση και αυστηροποίηση των ελέγχων στην αγορά του ελαιόλαδου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συνάντηση εκπροσώπων ελαιοπαραγωγών, ελαιουργών, πυρηνελαιουργών, τυποποιητών και εμπόρων για την ανάγκη εντατικοποίησης των ελέγχων στην αγορά του ελαιόλαδου
- Συνάντηση φορέων και εκπροσώπων του κλάδου του ελαιόλαδου, με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με αντικείμενο συζήτησης την εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά του ελαιόλαδου

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Προστασία και αναβάθμιση του ελληνικού ελαιόλαδου
- Αποκλεισμός επαγγελματιών που συντελούν στην υποβάθμιση του ελληνικού ελαιόλαδου και επιβολή αυστηρών προστίμων
- Ενίσχυση του εισοδήματος των εμπλεκόμενων μερών στην αλυσίδα αξία του ελαιόλαδου
- Δημιουργία προοπτικών για ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού του τυποποιημένου ελληνικού ελαιόλαδου
- Ελαχιστοποίηση νοθείας ελληνικού ελαιόλαδου

Άλλες προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο όπως προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν:

Δημιουργία ενιαίου "brand name" για το ελληνικό ελαιόλαδο

Η δημιουργία ενός ενιαίου "brand name" για το ελληνικό ελαιόλαδο, θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητα του στις διεθνείς αγορές, θα συντελούσε σε αύξηση της τιμής πώλησής του και εν τέλει θα οδηγούσε σε εντατικοποίηση της ελαιοκαλλιέργειας, με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για τους ελαιοπαραγωγούς και τους ελαιουργούς, όσο και για το σύνολο των επαγγελματιών που εμπλέκονται στην αλυσίδα αξίας του ελαιόλαδου. Ένα ενιαίο "brand name" θα συντελούσε ενδεχομένως σε αύξηση της ζήτησης για τυποποιημένο ελαιόλαδο στις αγορές του εξωτερικού, ενώ παράλληλα θα δημιουργούσε τις προϋποθέσεις για την κάλυψη μεγάλων παραγγελιών εντός και εκτός Ευρώπης. Σε κάθε περίπτωση, πολιτικές που συντελούν στην αναβάθμιση του ελληνικού ελαιόλαδου, δημιουργεί πολλαπλά άμεσα και έμμεσα οφέλη, για τους επαγγελματίες ελαιουργούς.

Μείωση φορολογικών συντελεστών ιδιωτικών και συνεταιριστικών επιχειρήσεων

Για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού ελαιόλαδου και την τόνωση της επιχειρηματικότητας σε κάθε τομέα που σχετίζεται με την παραγωγή, επεξεργασία και εμπορία ελαιόλαδου, η δημιουργία ενός ευνοϊκού φορολογικού πλαισίου κρίνεται επιτακτική. Σε πρώτη φάση, για λόγους ισότητας και ισονομίας, η φορολογική νομοθεσία για τα ιδιωτικά ελαιουργεία προτείνεται να προσαρμοστεί στη φορολογική νομοθεσία των συνεταιριστικών επιχειρήσεων, η οποία είναι ευνοϊκότερη. Το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου, ανεξαρτήτως νομικής οντότητας, προτείνεται να αντιμετωπίζεται ισότιμα από την πολιτεία σε θέματα φορολογίας εισοδήματος, ενώ θα πρέπει να θεσπιστούν επιπρόσθετα φορολογικά κίνητρα με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού ελαιόλαδου.

Ίδρυση και λειτουργία ενός φορέα για την προώθηση του ελληνικού ελαιόλαδου

Για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού ελαιόλαδου, αναγκαία προϋπόθεση αποτελεί η θεσμοθέτηση από την πολιτεία ενός ενιαίου φορέα για την προώθησή του, στον οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι του συνόλου των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα αξία του, από την ελαιοπαραγωγή και την επεξεργασία, μέχρι την τυποποίηση και εμπορία του. Η δημιουργία κοινών δράσεων από το σύνολο των εμπλεκόμενων του κλάδου του ελαιόλαδου, δημιουργεί πολλαπλά οφέλη για καθένα από αυτούς, καθώς πρόκειται για ένα κλάδο με μεγάλο βαθμό αλληλεξάρτησης, καθώς η επιτυχή δραστηριότητα του ενός αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή δραστηριότητα και του άλλου.

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Κατάργηση δικαιώματος έκθλιψης και υιοθέτηση νέου μοντέλου τιμολόγησης με βάση τον προς επεξεργασία ελαιόκαρπο	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις	●	●	
Καθολική υιοθέτηση του μοντέλου της κοινής άλεσης ελαιόκαρπου	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις,	●	●	
Ανάληψη κοινών δράσεων για τη διαχείριση, επεξεργασία και εκμετάλλευση των ελαιουργικών υποπροϊόντων και αποβλήτων	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Ερευνητικοί οργανισμοί		●	●
Προμήθεια και χορήγηση αγροτικών τελάρων στους ελαιοπαραγωγούς για την αποθήκευση και μεταφορά του ελαιόκαρπου	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις,	●	●	
Συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σε επίπεδο επεξεργασίας και εκμετάλλευσης ελαιουργικών υποπροϊόντων	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Ερευνητικοί οργανισμοί		●	●

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Παροχή κινήτρων για τη συγχώνευση και εκσυγχρονισμό ελαιουργικών επιχειρήσεων	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Θεσμοί πολιτικής		●	●
Θεσμοθέτηση ενός φορέα κατάρτισης και εκπαίδευσης στελεχών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του ελαιόλαδου	Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Θεσμοί πολιτικής		●	
Εντατικοποίηση των ελέγχων στην αγορά ελαιόλαδου	Θεσμοί πολιτικής	●	●	
Δημιουργία ενιαίου "brand name" για το ελληνικό ελαιόλαδο	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Θεσμοί πολιτικής		●	
Μείωση φορολογικών συντελεστών ιδιωτικών και συνεταιριστικών επιχειρήσεων	Θεσμοί πολιτικής		●	
Ίδρυση και λειτουργία ενός φορέα για την προώθηση του ελληνικού ελαιόλαδου	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Θεσμοί πολιτικής		●	●

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

ΕΚΕΠΙΣ (2007–2013), Επαγγελματικό περίγραμμα του «Ελαιουργού – Τεχνίτη Ελαιοποίησης», Αθήνα: Σύμπραξη μεταξύ των φορέων ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ, ΚΑΕΛΕ της ΕΣΣΕ, ΙΟΒΕ, ΚΕΚ-ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΣΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΕ, Συντονιστής φορέας: ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ

Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης – Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, 2016. Δελτίο τύπου: Λύση για εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ελαιοτριβείων. Διαθέσιμο στο <http://www.minagric.gr/index.php/el/the-ministry-2/grafeiotyrou/deltiatyrou/4082-dt081216c> [Πρόσβαση στις 05 Αυγούστου 2021]

Κουρμπέτη Ελένη, 2017. Επίδραση των παλμικών ηλεκτρικών πεδίων και της υπερυψηλής πίεσης στην απόδοση, ποιότητα και διατηρησιμότητα του ελαιόλαδου. Διπλωματική εργασία [Online]. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. [Πρόσβαση στις 17 Ιουλίου 2021]

Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ), Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019. Διαθέσιμο στο: <https://imd.eiead.gr/ετήσια-έκθεση-2019> [Πρόσβαση στις 02 Αυγούστου 2021]

Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής, 2019. Κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), ΦΕΚ Β' 4893/2019

Τζανακάκης Βασίλειος, 2019. Κυκλική οικονομία και αγροδιατροφικός τομέας, Περιοδικό «Δήμητρα», Τεύχος 28 – Δεκέμβριος 2019 (online). Διαθέσιμο στο https://www.elgo.gr/images/ioanna/periodiko/Teuchos_28/7-9_KYKLIKH_OIKONOMIA.PDF [Πρόσβαση στις 04 Αυγούστου 2021]

Αλέξιος Μουρτζανός, 2020. Η μετάβαση από το τριφασικό στο διφασικό σύστημα παραγωγής ελαιόλαδου και οι επιπτώσεις στην ελαιουργική και πυρηνελαιουργική βιομηχανία στην Ελλάδα. Διπλωματική εργασία. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Οργανοληπτικό Εργαστήριο Αξιολόγησης Ελαιολάδου, 2020. Ο Δεκάλογος του ποιοτικού ελαιόλαδου, Α.Σ. Ρεθύμνου / Κρήτη. Διαθέσιμο στο: https://www.oliveoiltastinglab.gr/wp-content/uploads/2020/10/Ergastirio-Organoliptikis-ASR-Dekalogos-Piotitas-Elaioladου_v3.pdf [Πρόσβαση στις 15 Ιουλίου 2021]

Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Εργαστήριο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Συστημάτων Υποστήριξης Αποφάσεων. Δράση 1: «Μελέτη για την κοινή έκθλιψη του ελαιό-

καρπου, τις προϋποθέσεις εφαρμογής και τα προσδοκώμενα οφέλη». Διαθέσιμο στο <http://www.easm.gr/showdownnb649.pdf?id=48&t=1&arid=739> [Πρόσβαση στις 15 Ιουλίου 2021]

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2021. Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση – 2021, Περιβαλλοντική πολιτική: γενικές αρχές και βασικό πλαίσιο [Online]. Διαθέσιμο στο <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/71/environment-policy-general-principles-and-basic-framework> [Πρόσβαση στις 25 Οκτωβρίου 2021]

Βάσεις δεδομένων

ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Εισαγωγές-Αφίξεις, Εξαγωγές-Αποστολές κατά χώρα και τετραψήφιο επίπεδο Διεθνούς Ταξινόμησης Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN4). Διαθέσιμο στο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SFC02/2020-M12> [Πρόσβαση στις 29 Ιουλίου 2021]

ΕΛ.ΣΤΑΤ., Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2016–2018, Διαθέσιμο στο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/> [Πρόσβαση στις 29 Ιουλίου 2021]

Structural Business Statistics Eurostat, 2021. *Annual detailed enterprise statistics for industry (NACE Rev. 2, B-E)* [Online]. Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/SBS_NA_IND_R2__custom_1393428/default/table?lang=en [Πρόσβαση στις 02 Σεπτεμβρίου 2021]

Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομόνων:

- Ηλιάδης Ιωάννης, ελαιουργός, πρόεδρος Δ.Σ. Παμμασηνιακού Συνδέσμου Ελαιοτριβέων
- Πρωτογεράκης Ευάγγελος, ελαιουργός, πρόεδρος Δ.Σ. Συνδέσμου Ελαιουργών Ν. Ηρακλείου
- Καρπαδάκης Εμμανουήλ, marketing & area exports manager

Σύνολο πληροφορητών:

- Βασιλάκη Γεωργία, ελαιουργός, Νεάπολη Λασιθίου
- Καμπιτάκης Μηνάς, κατασκευαστής γεωργικών και ελαιουργικών μηχανημάτων, ΒΙ.ΠΕ. Ηρακλείου
- Κολοκούρης Σταμάτης, ελαιουργός, Πύργος Διρού Δήμου Ανατολικής Μάνης, Π.Ε. Λακωνίας
- Κουμπούρης Γεώργιος, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Ελαιοκομίας, Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου Χανίων
- Λυγιδάκη Βασιλική, ελαιουργός, Ελαιουργείο Λιοστάσι, Κορφαλώνας Κισάμου Χανίων
- Μπέρκης Εμμανουήλ, πρόεδρος Δ.Σ. Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Πεζών Ηρακλείου Κρήτης Α.Ε.Σ. Α.Ε., Πεζά Ηρακλείου
- Νεοφώτιστος Παναγιώτης, οικονομικός διευθυντής εταιρείας «Ελαία Γη», Σκούρα Δήμου Σπάρτης Λακωνίας
- Παναγούλακος Στάθης, διαχειριστής εταιρείας «Ελαιουργική Εμπορική Μον. ΙΚΕ, Γύθειο Λακωνίας
- Πλαγιαννάκος Ιωάννης, διαχειριστής εταιρείας «Παναγιώτης Τζινάκος ΕΠΕ», Λίμνη Δήμου Ανατολικής Μάνης, Π.Ε. Λακωνίας
- Τζουγκαράκης Λεωνίδα, Τμήμα Ελαιολάδου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Χανίων, Κολυμβάρι Χανίων
- Φαρλέκας Ιωάννης, ελαιουργός, Δαφνί Δήμου Ευρώτα, Π.Ε. Λακωνίας
- Χατζέλης Παναγιώτης, πυρηνελαιουργός, Μεσσηνία / Λακωνία
- Χριστοφοράκης Κωνσταντίνος, διευθυντής Αγροτικού Συνεταιρισμού Κριτσάς, Κριτσά Λασιθίου

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

1η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος (Καλαμάτα, 17/09/2021)

- Ηλιάδης Ιωάννης, ελαιουργός, πρόεδρος Δ.Σ. Παμμασηνιακού Συνδέσμου Ελαιοτριβέων
- Κοντόπουλος Ευστάθιος, ελαιουργός, γραμματέας Δ.Σ. Παμμασηνιακού Συνδέσμου Ελαιοτριβέων
- Χήναρης Αλέξης, ελαιουργός, μέλος Δ.Σ. Παμμασηνιακού Συνδέσμου Ελαιοτριβέων
- Κάστορας Ιωάννης, ελαιουργός, μέλος Δ.Σ. Παμμασηνιακού Συνδέσμου Ελαιοτριβέων

2η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης -Δεξιότητες επαγγέλματος (Ηράκλειο, 23/09/2021)

- Πρωτογεράκης Ευάγγελος, ελαιουργός, πρόεδρος Δ.Σ. Συνδέσμου Ελαιουργών Ν. Ηρακλείου
- Φανδινάκης Ιωάννης, ελαιουργός, γραμματέας Δ.Σ. Συνδέσμου Ελαιουργών Ν. Ηρακλείου
- Μπαμπιονιτάκης Μιχαήλ, ελαιουργός, ταμίας Δ.Σ. Συνδέσμου Ελαιουργών Ν. Ηρακλείου
- Αφθονίδης Πρόδρομος, ελαιουργός, μέλος Δ.Σ. Συνδέσμου Ελαιουργών Ν. Ηρακλείου

Συντονισμός

Μαραγκάκης Δ. Σπυρίδων, επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Ο Σπύρος Μαραγκάκης εργάζεται από το 2008 ως σύμβουλος επιχειρήσεων και έχει συμμετάσχει στην υποβολή, σύνταξη και παρακολούθηση πολυάριθμων επενδυτικών σχεδίων στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, καθώς και στην εκπόνηση μη συγχρηματοδοτούμενων μελετών, όπως μελέτες σκοπιμότητας, βιωσιμότητας, κλαδικές μελέτες κ.ά. Στο χαρτοφυλάκιο των έργων που έχει συμμετάσχει περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έργα και δράσεις του ελαιουργικού τομέα. Στα πλαίσια της δια βίου μάθησης, έχει παρακολουθήσει επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες που άπτονται του επιστημονικού του ενδιαφέροντος, ενώ είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής ενηλικών από τον ΕΟΠΠΕΠ. Επίσης, κατά το παρελθόν, έχει απασχοληθεί ως εργαστηριακός και επιστημονικός συνεργάτης στο ΤΕΙ Κρήτης.

Από το 2013 συνεργάζεται παράλληλα ως εξωτερικός επιστημονικός συνεργάτης με το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Έχει συμμετάσχει μεταξύ άλλων στο δίκτυο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για τις μικρές επιχειρήσεις, στην εκπόνηση επιστημονικής εργασίας για την ενδυνάμωση της θεσμικής υποστήριξης των κλαδικών και τοπικών ομοσπονδιών της ΓΣΕΒΕΕ, καθώς και στην υλοποίηση του έργου «Early Warning Europe», που αφορούσε στην έγκαιρη προειδοποίηση μικρών επιχειρήσεων.

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Υπηρεσιών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.

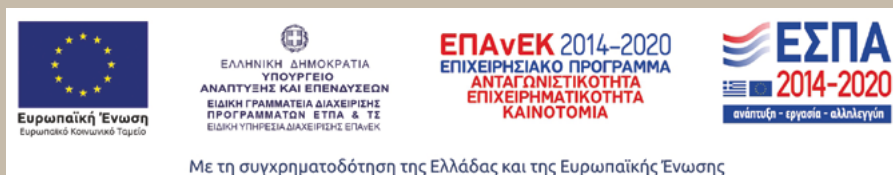
Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών.

Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης